

**WYDZIAŁ SPRAW SPOŁECZNYCH
i MIESZKANIOWYCH**

Zatwierdzam:

.....

INFORMACJA

**z realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r.
o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
(t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137, ze zm.) za 2018 rok**

OSTROŁĘKA MARZEC 2019 r.

I N F O R M A C J A

**z realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r.
o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
(t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137, ze zm.) za 2018 rok**

Sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137, ze zm.) może być prowadzona tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), właściwego ze względu na lokalizację punktu sprzedaży.

Zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy, zezwolenia wydawane są po uzyskaniu pozytywnej opinii Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży alkoholu z uchwałami rady gminy.

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy, rada gminy ustala, w drodze uchwały, maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy (miasta), odrębnie dla:

- 1) poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych;
- 2) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży;
- 3) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Zgodnie z art. 12 ust. 5 ustawy, rada gminy przed podjęciem uchwał zobowiązana jest do zasięgnięcia opinii jednostek pomocniczych gminy. Zasięgnięcie opinii ma charakter obligatoryjny. Rady Miasta Ostrołęki, po zasięgnięciu opinii poszczególnych Rad Osiedli, uchwałą Nr 497/LXVI/2018 z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz określenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, ustaliła dla terenu miasta Ostrołęki:

1. Maksymalną liczbę 210 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży:

- 1) 70 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających do 4,5 % alkoholu oraz na piwo,
- 2) 70 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu

(z wyjątkiem piwa),

3) 70 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18 % alkoholu.

2. Maksymalną liczbę 235 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży:

1) 105 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających do 4,5 % alkoholu oraz na piwo,

2) 65 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu
(z wyjątkiem piwa),

3) 65 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18 % alkoholu.

Na podstawie art. 12 ust. 3 ustawy, rada gminy ustala, w drodze uchwały, zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Zgodnie z § 4 ww. uchwały Rady Miasta Ostrołęki, zabrania się usytuowania na terenie miasta Ostrołęki miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w odległości mniejszej niż 100 m od obiektów kultu religijnego, szkół, przedszkoli oraz instytucjonalnych placówek pieczy zastępczej. Odległości te mierzone są wzdłuż najkrótszych ciągów jezdnych i pieszych, pomiędzy wejściem do obiektu, a wejściem do punktu sprzedaży napojów alkoholowych. Przez ciągi jezdne rozumie się istniejące ulice, a przez ciągi piesze istniejące chodniki.

Nowelizacja ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w istotny sposób zmodyfikowała dotychczasowe przepisy związane z ograniczeniem dostępności alkoholu, dając w tym względzie nowe i szerokie kompetencje dla gmin. Jednakże, nowe uregulowania w dalszym ciągu mają służyć nadrzędnemu celowi ustawy, tj. podejmowaniu przez jednostki samorządu terytorialnemu działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych.

Na podstawie art. 12 ust. 4 ustawy, rada gminy może ustalić, w drodze uchwały, dla terenu gminy lub wskazanych jednostek pomocniczych gminy, ograniczenia w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży. Ograniczenia mogą dotyczyć sprzedaży prowadzonej między godziną 22⁰⁰ a 6⁰⁰. Rada Miasta Ostrołęki w 2018 roku nie skorzystała z powyższego uprawnienia i nie wprowadziła na terenie miasta Ostrołęki, ograniczeń nocnej sprzedaży napojów alkoholowych.

Znowelizowana ustawa, w art. 14 ust. 2a, wprowadziła także zakaz spożywania napojów alkoholowych w miejscu publicznym, z wyjątkiem miejsc przeznaczonych do ich spożycia na miejscu, w punktach sprzedaży tych napojów. Natomiast zgodnie z art. 14 ust. 2b

rada gminy może wprowadzić, w drodze uchwały, w określonym miejscu publicznym na terenie gminy odstępstwo od zakazu spożywania napojów alkoholowych, jeżeli uzna, że nie będzie to miało negatywnego wpływu na odpowiednie kształtowanie polityki społecznej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, o której mowa w art. 2 ust. 1, i nie będzie zakłócało bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy, zezwolenia wydaje się na podstawie wniosku przedsiębiorcy. Do wniosku o wydanie zezwolenia należy dołączyć:

- 1) dokument potwierdzający tytuł prawny wnioskodawcy do lokalu stanowiącego punkt sprzedaży napojów alkoholowych;
- 2) zgodę właściciela, użytkownika, zarządcy lub administratora budynku, jeżeli punkt sprzedaży będzie zlokalizowany w budynku mieszkalnym wielorodzinnym;
- 3) decyzję właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, potwierdzającą spełnienie warunków sanitarnych przez punkt sprzedaży.

W okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2018 r. do Prezydenta Miasta Ostrołęki, wpłynęło 106 wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Ogółem wydanych zostało 160 zezwoleń, w tym:

- 1) na sprzedaż w placówkach handlowych:
 - 45 zezwoleń na sprzedaż napojów zaw. do 4,5 % alkoholu oraz na piwo,
 - 31 zezwoleń na sprzedaż napojów zaw. powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu,
 - 33 zezwolenia na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18 % alkoholu,
- 2) na sprzedaż i podawanie w placówkach gastronomicznych:
 - 19 zezwoleń na sprzedaż napojów zaw. do 4,5 % alkoholu oraz na piwo,
 - 11 zezwoleń na sprzedaż napojów zaw. powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu,
 - 13 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18 % alkoholu,
- 3) 8 zezwoleń na jednorazową sprzedaż napojów alkoholowych podczas imprez rozrywkowych, festynów, koncertów.

Natomiast dla 15 przedsiębiorców, ze względu na brak limitu zezwoleń zawierających powyżej 4,5 % alkoholu, wydano 62 decyzje odmawiające wydania zezwoleń. Od decyzji odmownych żaden przedsiębiorca nie wniósł odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Ostrołęce. Przy rozpatrywaniu powyższych wniosków, podstawowym kryterium brany pod uwagę, było wyczerpanie limitu zezwoleń ustalonego

dla miasta Ostrołęki. Wydanie zezwolenia poza ustalonym limitem byłoby rażącym naruszeniem przepisów prawa oraz zasady praworządnego działania organów administracji publicznej, bowiem zadaniem samorządu gminnego jest realizacja zadań wynikających z zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Miasto wykonuje je przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, m. in. poprzez ograniczanie dostępności alkoholu. Wyczerpany limit zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, stanowi negatywną przesłankę w przedmiocie wydania zezwolenia.

Zgodnie z art. 18 ust. 3b ustawy, w przypadku gdy liczba wniosków o wydanie zezwolenia przewyższa ich maksymalną liczbę, o której mowa w art. 12 ust. 1, zezwolenie w pierwszej kolejności wydaje się uwzględniając kryterium jak największej odległości punktu, w którym ma być prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych od najbliższego działającego punktu sprzedaży napojów alkoholowych, liczonej najkrótszą drogą dojścia ciągiem dróg publicznych, a w następnej kolejności – kryterium prowadzenia przez wnioskodawcę jak najmniejszej liczby punktów sprzedaży.

Przy rozpatrywaniu wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu, występuje się o opinię do Zarządów Osiedli, na terenie których mają być uruchomione punkty sprzedaży. Natomiast w przypadku wniosków przedsiębiorców, którym upływa termin ważności zezwoleń i zwracają się o ponowne ich wydanie, występuje się do Komendy Miejskiej Policji oraz do Straży Miejskiej o informację, czy funkcjonowanie placówki nie powodowało zakłóceń porządku publicznego.

Przy odbiorze zezwoleń, właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych zobowiązuje się do przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym oraz zamieszczania w miejscach sprzedaży informacji o szkodliwości spożywania alkoholu. Przedsiębiorcy informowani są, iż w przypadku wątpliwości co do pełnoletności nabywcy sprzedający lub podający napoje alkoholowe uprawniony jest do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy. Zapoznawani są także z obowiązującymi przepisami i sankcjami, jakie grożą za ich nieprzestrzeganie.

Zgodnie z art. 18 ust. 10 pkt 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w przypadku nieprzestrzegania określonych w ustawie warunków sprzedaży napojów alkoholowych, organ zezwalający cofa zezwolenie na jego sprzedaż.

W 2018 roku, na podstawie pisma Wspólnoty Mieszkaniowej dot. cofnięcia zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w związku z zakłócaniem ciszy nocnej

i porządku publicznego przez klientów placówki gastronomicznej, niezwłocznie podjęto działania zmierzające do wyeliminowania nieprawidłowości w funkcjonowaniu placówki.

W związku z tym, że sprawy ładu i porządku publicznego leżą w gestii organów powołanych do jego utrzymania, celem poprawy stanu bezpieczeństwa mieszkańców, wystąpiono do Komendy Miejskiej Policji o skierowanie patroli w rejon uciążliwej placówki i objęcie obserwacją jej najbliższego otoczenia oraz niezwłoczne informowanie Urzędu Miasta Ostrołęki, o przypadkach zakłócania porządku publicznego przez klientów pubu. W związku z tym, że informacja uzyskana z Komendy Miejskiej Policji nie dała podstaw do podjęcia działań zmierzających do cofnięcia zezwoleń, mieszkańców poinformowano, iż uciążliwa placówka będzie przedmiotem szczególnej uwagi ze strony Urzędu Miasta Ostrołęki. Natomiast okoliczni mieszkańcy powinni telefonicznie zgłaszać służbom miejskim, przypadki zakłócania ciszy nocnej przez klientów.

Zgodnie z art. 18 ust. 10 pkt 3 ustawy, w przypadku powtarzającego się co najmniej dwukrotnie w okresie 6 miesięcy, w miejscu sprzedaży lub najbliższej okolicy, zakłócania porządku publicznego w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych przez dany punkt sprzedaży, gdy prowadzący ten punkt nie powiadamia organów powołanych do ochrony porządku publicznego, zezwolenia mogą być cofnięte. Wobec powyższego mieszkańcom udzielono odpowiedzi, iż po uzyskaniu dokumentów od służb miejskich potwierdzających, że istnieje związek przyczynowo – skutkowy pomiędzy sprzedażą napojów alkoholowych w spornym punkcie, a przypadkami zakłócania porządku publicznego, niezwłocznie zostanie wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie cofnięcia zezwoleń. Natomiast do właściciela placówki, mając na względzie dobro mieszkańców, w trosce o spokój i porządek na osiedlu, wystosowano pismo ostrzegawcze, zobowiązujące do przestrzegania obowiązujących przepisów prawa oraz poinformowano, iż w przypadku nieprzestrzegania określonych w ustawie zasad sprzedaży napojów alkoholowych, a w szczególności sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw, zezwolenie może być cofnięte.

W związku z wnioskiem Komendy Miejskiej Policji dot. wprowadzenia zakazu sprzedaży alkoholu w porze nocnej dla dwóch sklepów zlokalizowanych na terenie Osiedla „Śródmieście”, udzielono odpowiedzi, że na podstawie art. 12 ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, rada gminy może ustalić, w drodze uchwały, ograniczenia w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych

do spożycia poza miejscem sprzedaży, dla terenu gminy lub wskazanych jednostek pomocniczych gminy. Jednakże, uchwała podjęta przez Radę Miasta Ostrołęki, musiałaby ograniczać nocną sprzedaż alkoholu we wszystkich placówkach handlowych zlokalizowanych na terenie Ostrołęki lub na terenie konkretnego, wskazanego w uchwale osiedla, np. Osiedla „Śródmieście”.

Z uwagi na wpływające do Urzędu Miasta informacje o przypadkach sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, wspólnie z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w miesiącu wrześniu 2018 roku zorganizowano terenowe szkolenie dla właścicieli punktów sprzedaży oraz sprzedawców i osób podających napoje alkoholowe. Szkoleniem, przeprowadzonym przez trenerów Instytutu Rozwoju i Edukacji „PROGRES”, objęto 50 przedsiębiorców. Szkolenie zostało połączone z tzw. „zakupem kontrolowanym”. W skład zespołu kontrolującego wchodził pedagog – profilaktyk oraz jego podopieczny „Tajny klient” – osoba, która ukończyła osiemnaście lat, lecz jej wygląd budził wątpliwości co do pełnoletności. Alkoholem kupowanym przez „Tajnego klienta” było każdorazowo piwo. Przedsiębiorcom, którzy odmówili „tajnemu klientowi” sprzedaży alkoholu wystawiono „Certyfikaty ukończenia szkolenia”, natomiast do sprzedawców, którzy sprzedali alkohol nie żądając okazania dowodu osobistego, wystosowano pisma ostrzegawcze zawierające przypomnienie obowiązujących przepisów oraz zasad dotyczących odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.

Zrealizowany projekt to odpowiedź na ciągle zwiększające się zagrożenie związane z kontaktem młodych ludzi z używką, jaką jest alkohol. „Na drodze młodego człowieka do alkoholu zawsze stoi sprzedawca, który poprzez to co zrobi, albo ułatwi, albo uniemożliwi zdobycie alkoholu”. Duża dostępność alkoholu, obniżający się wiek inicjacji alkoholowej, zagrożenia społeczne, które są bezpośrednim wynikiem kontaktu młodzieży z alkoholem, skłaniają do podejmowania w przyszłości takich inicjatyw jak „zakup kontrolowany”.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. na terenie miasta Ostrołęki funkcjonowało:

- 1) 90 punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych w punktach handlowych,
- 2) 64 punkty prowadzące sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w gastronomii.

Lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w porównaniu do roku 2017 obrazuje poniższe zestawienie:

Osiedle	2017 r.		2018 r.	
	Sklepy	Gastronomia	Sklepy	Gastronomia
Stare Miasto	4	12	4	12
Łazek	6	3	5	3
Leśne	2	-	2	-
Starosty Kosa	4	3	4	3
Śródmieście	17	24	13	23
Sienkiewicza	4	1	3	2
Łęczysk	4	-	3	-
Parkowe	8	3	8	2
Traugutta	2	2	2	2
Witosa	7	6	7	7
Wojciechowice	4	5	4	5
Centrum	19	2	17	4
Stacja	10	1	10	1
Dzieci Polskich	5	-	6	-
Pomian	2	-	2	-
Bursztynowe	-	-	-	-
Ogółem	98	62	90	64

Analizując rozmieszczenie placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych w poszczególnych rejonach miasta, można stwierdzić, że na terenie Osiedla „Śródmieście” i „Stare Miasto” jest największe zagęszczenie placówek gastronomicznych (23 i 12 punktów), natomiast na terenie Osiedla „Centrum,” i „Śródmieście” zlokalizowanych jest najwięcej sklepów (17 i 13 punktów).

W porównaniu do stanu punktów sprzedaży na dzień 31 grudnia 2017 r. stwierdzić można, że w 2018 roku nastąpił znaczny spadek liczby placówek handlowych prowadzących

sprzedaż napojów alkoholowych. Według opinii przedsiębiorców, tendencja spadkowa spowodowana jest zbyt dużymi kosztami prowadzonej działalności, a w związku z tym jej nieopłacalnością. Jednakże, pomimo że 20 przedsiębiorców zrezygnowało z prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych (wydano 33 decyzje o wygaśnięciu zezwoleń), większość placówek zostało ponownie uruchomionych przez nowych właścicieli.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. z limitów zezwoleń ustalonych uchwałą Rady Miasta Ostrołęki pozostało do rozdysponowania:

1. sprzedaż napojów przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży:
 - 1) 6 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających do 4,5 % alkoholu oraz na piwo,
 - 2) 35 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - 3) 32 zezwolenia na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18 % alkoholu.
2. sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży:
 - 1) 15 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających do 4,5 % alkoholu oraz na piwo,
 - 2) 0 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - 3) 0 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18 % alkoholu.

Informacja o wolnych limitach punktów sprzedaży napojów alkoholowych, każdorazowo zamieszczana jest w Biuletynie Informacji Publicznej.

Pomimo rozdysponowania limitu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz wydania 62 decyzji odmawiających wydania zezwoleń powyżej 4,5 do 18 % oraz powyżej 18 % % alkoholu, Rada Miasta Ostrołęki podejmując uchwałę Nr 497/LXVIX/2018 z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz określenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, nie zwiększyła liczby tych zezwoleń. Liczba mieszkańców Ostrołęki, w stosunku do lat ubiegłych, uległa nieznacznemu zmniejszeniu, więc nie zachodzą przesłanki do zwiększenia ustalonego limitu. Jednocześnie Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przyjęty na 2018 r. przez Radę Miasta Ostrołęki uchwałą Nr 439/LIX/2017

z dnia 28 grudnia 2017 r. określający zadanie gminy w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wskazywał, że w ramach kształtowania odpowiedniej polityki społecznej, w szczególności w zakresie szkód zdrowotnych i dostępności alkoholu, nie zostaną podjęte działania zmierzające do zwiększenia liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Za wydane zezwolenia naliczane są opłaty w określonej wysokości:

- 1) 525 zł na sprzedaż napojów zawierających do 4,5 % alkoholu oraz na piwo,
- 2) 525 zł na sprzedaż napojów zaw. powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- 3) 2.100 zł na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18 % alkoholu,
- 4) za jednorazowe zezwolenia w wysokości odpowiadającej 1/12 rocznej opłaty za poszczególne rodzaje zezwoleń.

Opłata podstawowa dotyczy przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą w tym zakresie. Przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych w roku poprzednim, obowiązani są do złożenia, do dnia 31 stycznia, pisemnego oświadczenia o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku poprzednim.

Przedsiębiorca prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży, w którym roczna wartość sprzedaży alkoholu w roku poprzednim przekroczyła:

- 1) 37.500 zł dla napojów o zawartości do 4,5 % alkoholu oraz piwa – wnosi opłatę w wysokości 1,4 % ogólnej wartości sprzedaży tych napojów w roku poprzednim,
- 2) 37.500 zł dla napojów o zawartości od 4,5 % do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) - wnosi opłatę w wys. 1,4 % ogólnej wartości sprzedaży tych napojów w roku poprzednim,
- 3) 77.000 zł dla napojów o zawartości powyżej 18 % alkoholu – wnosi opłatę w wysokości 2,7 % ogólnej wartości sprzedaży tych napojów w roku poprzednim.

Opłaty wnoszone są na rachunek Miasta Ostrołęki w każdym kolejnym roku kalendarzowym objętym zezwoleniem, w trzech równych ratach w terminach do dnia 31 stycznia, 31 maja i 30 września danego roku kalendarzowego lub jednorazowo w terminie do 31 stycznia danego roku kalendarzowego.

W roku nabycia zezwolenia lub utraty jego ważności, opłaty dokonuje się w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia.

Zgodnie z art. 18 ust. 12 pkt 5 ustawy, zezwolenie wygasa w przypadku niedopełnienia w terminach obowiązku:

- a) złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 11¹ ust. 4, lub
- b) dokonania opłaty w wysokości określonej w art. 11¹ ust. 2 i 5.

Na podstawie art. 18 ust. 12a, w przypadku, o którym mowa w ust. 12 pkt 5 lit. a, zezwolenie wygasa z upływem 30 dni od dnia upływu terminu dopełnienia obowiązku złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 11¹ ust. 4, jeżeli przedsiębiorca w terminie 30 dni od dnia upływu terminu do dokonania czynności określonej w ust. 12 pkt 5 lit. a nie złoży oświadczenia wraz z jednoczesnym dokonaniem opłaty dodatkowej w wysokości 30 % opłaty określonej w art. 11¹ ust. 2.

Natomiast zgodnie z art. 18 ust. 12b ustawy, w przypadku, o którym mowa w ust. 12 pkt 5 lit. b, zezwolenie wygasa z upływem 30 dni od dnia upływu terminu dopełnienia obowiązku dokonania opłaty w wysokości określonej w art. 11¹ ust. 2 i 5, jeżeli przedsiębiorca w terminie 30 dni od dnia upływu terminu do dokonania czynności określonej w ust. 12 pkt 5 lit. b nie wniesie raty opłaty określonej w art. 11¹ ust. 2 albo 5, powiększonej o 30 % tej opłaty.

Przedsiębiorca, któremu zezwolenie wygasło z przyczyn określonych w ust. 12 pkt 5 ustawy, może wystąpić z wnioskiem o wydanie nowego zezwolenia nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia wydania decyzji o wygaśnięciu zezwolenia.

W 2018 roku wydano 4 decyzje o wygaśnięciu zezwoleń dla 2 przedsiębiorców, którzy nie uiszcili opłaty w terminie określonym ustawą. Od decyzji o wygaśnięciu zezwoleń, żaden przedsiębiorca nie wniósł odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

Z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2018 roku naliczono opłaty na łączną kwotę 1.038.916,38 zł. Pozyskane środki są przeznaczone na finansowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, które zgodnie z art. 4¹ ustawy, należą do zadań własnych gmin.

Powyższe zadania w 2018 r. realizowały m. in. następujące podmioty:

Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce jest samorządową jednostką organizacyjną pomocy społecznej realizującą zadania z zakresu interwencji kryzysowej

i specjalistycznego poradnictwa. Jako samodzielna jednostka organizacyjna Miasta Ostrołęki funkcjonuje od 7 listopada 2006 r. Zgodnie z art. 19 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t. j. Dz. U. 2018 r. poz. 1508, ze zm.), prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej należy do zadań własnych powiatu.

Podstawowym celem działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce jest świadczenie poradnictwa specjalistycznego, podejmowanie działań z zakresu interwencji kryzysowej oraz zapewnienie schronienia osobom i rodzinom z terenu miasta Ostrołęki, mającym trudności w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, doznającym przemocy w rodzinie. Naczelną zasadą, którą kierują się pracownicy OIK jest udzielanie natychmiastowej pomocy każdej osobie, która zgłosi się do Ośrodka, a także osobom i rodzinom w sytuacji zagrożenia, jeśli pracownicy Ośrodka zostaną o takiej sytuacji poinformowani. Ośrodek pełni rolę ratowniczą, interwencyjną i terapeutyczną. Obowiązuje w nim dyskrekcja i indywidualne podejście do klientów. Pomoc udzielana jest adekwatnie do potrzeb klienta i możliwości Ośrodka.

I. Podstawowe zadania Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce określa statut (uchwała Nr 291/XLI/2008 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 27 listopada 2008 r.) oraz regulamin organizacyjny jednostki.

Do zadań Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce należy między innymi:

- 1) Interwencja kryzysowa stanowiąca zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu.
- 2) Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, świadczone osobom i rodzinom, mającym trudności lub wykazującym potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.
- 3) Poradnictwo prawne, realizowane przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów.
- 4) Poradnictwo psychologiczne realizowane przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii.
- 5) Poradnictwo rodzinne obejmujące szeroko rozumiane problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy wychowawcze w rodzinach naturalnych i zastępczych oraz problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.
- 6) Terapia grupowa realizowana przez funkcjonowanie grup samopomocowych lub grup wsparcia.

7) Profilaktyka i edukacja społeczności lokalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

II. Zatrudnienie kadry:

W 2018 r. w ramach otrzymanych środków z tytułu opłat naliczanych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych OIK zatrudnił w pełnym wymiarze czasu pracy (1 etat) **pedagoga**, który ukończył Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (szkolenie I⁰). Wykorzystanie wiedzy i doświadczenia ww. specjalisty pozwoliły na poprawienie jakości udzielanej pomocy osobom (także potrzebującym schronienia) doznającym przemocy oraz ułatwiły kontakt i motywowanie sprawców przemocy do udziału w grupie korekcyjno-edukacyjnej. Wynagrodzenie pedagoga całkowicie opłacane było z ww. otrzymanych środków. Ponadto częściowo opłacano wynagrodzenie zatrudnionego **psychologa**, który w roku 2018 prowadził terapię z osobami korzystającymi ze schronienia i innymi osobami zwracającymi się do OIK o pomoc psychologiczną. Psycholog prowadził również pogadanki profilaktyczne dotyczące przemocy domowej i choroby alkoholowej w ostrołęckich szkołach.

Na zasadzie umowy – zlecenia, w OIK pracowało **czterech pracowników socjalnych**. W ramach wykonywanych zadań pracownicy pełnili dyżury w siedzibie Ośrodka w przypadku przebywania w Ośrodku osoby, której udzielano schronienia; udzielali kompleksowej pomocy osobie przebywającej w schronieniu poprzez zorganizowanie posiłku; przeprowadzali wywiady środowiskowe z osobami przebywającymi w schronieniu; pełnili dyżury pod telefonem interwencyjnym w dni robocze, poza godzinami pracy Ośrodka oraz dni wolne od pracy.

III. Informacja o działalności OIK oraz formach udzielanej pomocy.

O formach udzielanej pomocy przez OIK, mieszkańcy Ostrołęki informowani byli poprzez portal internetowy, poprzez ulotki oraz współpracujących z OIK funkcjonariuszy Policji, pracowników socjalnych, kuratorów, pedagogów szkół i służbę zdrowia.

W ramach działań Ośrodka Interwencji Kryzysowej udzielane jest schronienie osobom, które doznają przemocy. Mogą one skorzystać z czasowego schronienia w celu izolacji od sprawcy. Osoby te mają zapewnione bezpieczeństwo i wsparcie w rozwiązywaniu problemów. Czas schronienia wynosi do 3 miesięcy. W czasie pobytu w OIK zakwaterowane osoby, wspólnie z pracownikami, przygotowują i wcielają w życie plan naprawy kryzysowej sytuacji i wyjścia z przemocy. W 2018 r. skorzystało z tej formy pomocy **6 osób**: w tym

4 kobiety i 2 dzieci. Okres zamieszkiwania przez te osoby ogółem wynosił **1100 świadczeń**, gdzie za jedno świadczenie należy przyjąć 1 nocleg. Ze schronienia w OIK korzystały głównie matki z dziećmi w sytuacji przemocy w rodzinie. Prowadzona była z nimi praca terapeutyczna.

Przyczyny udzielanej pomocy oraz liczba osób objętych pomocą:

- przemoc - 295, (fizyczna 148) w tym: psychiczna (289), ekonomiczna (90), seksualna (20), wyrzucenie z mieszkania (4); alkoholizm - 164; współuzależnienie - 202; utrata bliskiej osoby - 7; konflikty - 221; myśli, tendencje samobójcze - 21; problemy wychowawcze - 30; bezdomność - 2; trudności z funkcjonowaniem w życiu codziennym - 95; inne uzależnienia - 30; pozostałe problemy - 192.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce jako jednostka specjalistycznego poradnictwa rodzinnego udzielał:

a) Porad prawnych:

W ramach zawartej umowy – zlecenia prawnik z Kancelarii Adwokackiej w Ostrołęce, udziela klientom OIK oraz mieszkańcom miasta Ostrołęki porad prawnych - we wtorki i piątki w godzinach od 16⁰⁰ do 18⁰⁰. W 2018 r. udzielono porad prawnych **114** osobom.

b) Specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, w tym:

Pedagogicznego:

Pedagodzy zatrudnieni w OIK w ramach swoich obowiązków udzielali pomocy i porad osobom i rodzinom w sprawach rozwiązywania problemów i konfliktów rodzinnych, prowadzili interwencje w sytuacjach kryzysowych oraz prowadzili terapię indywidualną i rodzinną. Pedagodzy pracują codziennie w godzinach od 8⁰⁰ do 16⁰⁰. Ponadto każdy z nich raz w tygodniu dyżuruje w Ośrodku do godziny 20⁰⁰.

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób korzystających z różnych form pomocy pedagogicznej.

Wyszczególnienie formy pomocy	Liczba osób	Liczba spotkań	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Poradnictwo specjalistyczne rodzinne, w tym:	401	747	263	1250

Interwencja kryzysowa	128	411	77	287
Terapia rodzinna i mediacje małżeńskie	10	46	5	25
Terapia indywidualna	30	423	30	86

Psychologicznego:

Do zadań psychologów zatrudnionych w OIK należy w szczególności podejmowanie terapii psychologicznej dotyczącej problemów rodzinnych, osobistych wynikających z braku umiejętności komunikowania się z innymi, braku umiejętności nawiązywania prawidłowych relacji z otoczeniem oraz terapia uzależnień.

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób korzystających z pomocy psychologów w zależności od formy udzielanej pomocy.

Wyszczególnienie formy pomocy	Liczba osób	Liczba spotkań	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Poradnictwo specjalistyczne, w tym:	276	824	243	1054
Interwencja kryzysowa	44	182	44	114
Terapia rodzinna	15	56	7	49
Terapia indywidualna	217	786	217	891

Należy wskazać, że liczba spotkań terapeutycznych pedagogów i psychologów z osobami potrzebującymi wsparcia kształtowała się od jednego do kilkunastu spotkań dla jednego klienta.

Psychiatrycznego:

W 2018 roku w OIK zatrudniony był lekarz psychiatra, który udzielał porad klientom OIK oraz wskazówek pracownikom Ośrodka do dalszej pracy z klientami. Pacjenci kierowani byli przez specjalistów OIK w celu oceny stanu psychicznego i ewentualnego dalszego leczenia w odpowiednich placówkach leczniczych. Większość konsultowanych pacjentów to osoby pochodzące z rodzin dysfunkcyjnych, w których dochodziło do przemocy psychicznej, fizycznej bądź ekonomicznej wskutek nadużywania alkoholu lub przyjmowania innych substancji psychoaktywnych przez jednego z członków rodziny. Lekarz był do dyspozycji

jeden raz w tygodniu (środy) lub każdorazowo na umówioną wizytę (w przypadku pilnej konsultacji).

W ciągu całego 2018 roku lekarz psychiatra udzieliła **46 konsultacji** psychiatrycznych dla klientów OIK. Skonsultowano **31 osób** (w tym 25 kobiety i 6 mężczyzn). Przeważająca liczba osób wymagała jak najszybszego włączenia leczenia farmakologicznego oraz podjęcia odpowiedniej psychoterapii. **11 osób** zostało przeniesionych do leczenia w Poradni Zdrowia Psychicznego; **15 osób**, po rozpoznaniu, zostało skierowanych do Poradni Leczenia Uzależnień; **3 osoby** skierowano do Poradni Rehabilitacyjno-Readaptacyjnej „Nadzieja”, w celu podjęcia terapii dla osób współuzależnionych lub w celu podjęcia leczenia od substancji psychoaktywnych; **kilka osób** wymagało hospitalizacji psychiatrycznej z uwagi na objawy wytwórcze bądź myśli suicydalne, wystawiono im skierowanie do Oddziału Psychiatrycznego w Ostrołęce. Badani pacjenci wymagali pilnej konsultacji, co nie było możliwe w ramach Poradni Zdrowia Psychicznego, z uwagi na ponad trzymiesięczny termin wyznaczony zgodnie z kolejką oczekujących.

Przeważająca większość konsultowanych osób to ofiary przemocy domowej, osoby wywodzące się z rodzin dysfunkcyjnych, bądź osoby samotne, które nie potrafią zadbać o siebie i samodzielnie poprowadzić swoich spraw. Część konsultowanych osób nie wymagała farmakologicznego leczenia psychiatrycznego, ale pomocy w codziennym funkcjonowaniu z uwagi na ociążałość psychiczną bądź zniedołężnienie, czy też zaburzenia osobowości. Wszyscy pacjenci konsultowani uzyskali pomoc psychologiczną w OIK. Najczęściej rozpoznawane zaburzenia to: zaburzenia adaptacyjne i ostra reakcja na stres, objawy depresyjne, lękowe, somatyzacyjne oraz uzależnienie od alkoholu, bądź innych substancji psychoaktywnych, współuzależnienie lub choroby psychiczne.

IV. Grupy samopomocowe i grupy wsparcia.

W 2018 r. w OIK funkcjonowała **grupa wsparcia** dla osób doznających przemocy w rodzinie. Spotkania odbywały się na zasadzie grupy otwartej. Na spotkania mogły przychodzić osoby chętne z terenu miasta Ostrołęki. Większość uczestników to osoby, w których rodzinie została założona procedura „Niebieskiej Karty”. Osoby były motywowane do uczestnictwa podczas spotkań w grupach roboczych w związku z prowadzoną procedurą.

Grupa wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie.

Spotkania grupy wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie miały charakter profilaktyczno-terapeutyczny. W spotkaniach grupy, od stycznia do grudnia 2018 r. uczestniczyło **15 osób**. Grupa zbierała się raz w tygodniu na dwugodzinnych spotkaniach.

Głównym celem grupy wsparcia było zatrzymanie i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Cele szczegółowe to: zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie i zagrożonych przemocą; konieczność odrzucenia mitów i stereotypów dotyczących przemocy domowej; uświadomienie skutków wynikających z trwania w kręgu przemocy; rozszerzenie oferty pomocy dla osób „dotkniętych” przemocą domową. Prowadzący grupę specjalista przekazywał uczestniczkom wiedzę na temat przemocy domowej, uczył rozpoznawania faz przemocy we własnej rodzinie, zmieniał stereotypowe myślenie na temat przemocy, przekazywał wiedzę na temat praw i uczył jak je egzekwować, pracował z uczestniczkami nad budowaniem poczucia własnej wartości i wyjścia z roli ofiary, uczył poprzez ćwiczenia nowych konstruktywnych zachowań. Obok psychoedukacji, która miała wpływ na poprawę sytuacji uczestniczek było – wsparcie tj.: dzielenie się z grupą swoimi problemami, poczucie przynależności, nadzieja na pozbycie się problemu, dostarczanie wzorców konstruktywnego zachowania oraz możliwość rozładowania problemu. Grupa wyznaczała aktywność członków do poszukiwania zmiany nieprawidłowych procesów zachodzących w rodzinie, zachęcała do szukania sposobów obrony przed atakami przy jednoczesnym zrezygnowaniu z zemsty i walki ze sprawcą. Wprowadzone nawyki w trakcie spotkań grupy wytworzyły w uczestniczkach umiejętność działań obronnych i zmobilizowała do kolejnych działań.

W 2018 r. w OIK zatrudniony był psycholog z uprawnieniami do prowadzenia **programu edukacyjno-korekcyjnego dla sprawców przemocy domowej**. Głównym celem takiego programu jest dostarczenie wiedzy, nabywanie umiejętności oraz modelowanie zachowań konstruktywnych u uczestników, w kierunku zaprzestania stosowania przemocy. Na przestrzeni roku na konsultację wstępną do trzech psychologów OIK zgłosiło się **15 osób** mężczyzn, którzy wyrazili chęć pracy indywidualnej, z czego **7** osób podjęło terapię w kierunku zaprzestania przemocy i ją ukończyło z pozytywnym skutkiem, w tym **dwie** osoby brały udział w programie korekcyjno-edukacyjnym.

V. Działania profilaktyczno-edukacyjne OIK.

W ramach działań edukacyjnych i zapobiegania niepożądanym zachowaniom wśród młodzieży psycholodzy Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce prowadzili w 2018 r. zajęcia psychoedukacyjne w ostrołęckich szkołach.

Lp.	Temat spotkania	Szkoły	Liczba osób	Liczba godzin
1.	Przemoc w rodzinie	ZSZ Nr 2	57	1 h
		ZSZ Nr 3	232	10 h
2.	Choroba alkoholowa w kontekście przemocy w rodzinie	ZSZ Nr 3	171	5 h
3.	Warsztaty dotyczące przemocy	ZSZ Nr 4	83	2 h
4.	Zdrowy związek	ZSZ nr 4	17	1 h
5.	Profilaktyka depresji	ZSZ Nr 4	87	2 h
6.	Psychologiczno – społeczne oraz formalno - prawne aspekty w przypadku nieplanowanej ciąży	ZSZ Nr 3	34	2 h
7.	Bezpieczna randka	ZS Nr 5 ZSZ Nr 1 II LO	451	28 h
8.	Bezpieczna randka, bezpieczne partnerstwo	ZSZ Nr 1 II LO	327	14 h
9.	Uzależnienie od gier komputerowych	dla rodziców w SP Nr 4	10	2 h

Łącznie w działaniach profilaktyczno - edukacyjnych uczestniczyło **1459 uczniów i 10 rodziców (w czasie 67 godzin lekcyjnych).**

VI. Działania koordynatora ds. przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Dla potrzeb Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Ostrołęka na lata 2017 – 2023, w OIK jest zatrudniony koordynator ds. przeciwdziałania przemocy. Głównym celem pracy koordynatora było zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy w rodzinie oraz zatrzymanie przemocy w rodzinie.

Zadaniem koordynatora było również:

- nadzorowanie terminowej i właściwej realizacji zadań Grup Roboczych zajmujących się procedurą „Niebieskich Kart”,
- usprawnianie współpracy z instytucjami zajmującymi się pomocą rodzinie i wypracowanie procedur pomocowych w rodzinach dotkniętych przemocą,
- udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy,
- motywowanie i kierowanie osób stosujących przemoc do udziału w grupie korekcyjno-edukacyjnej,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej procedury „Niebieskiej Karty”,
- koordynowanie spotkań grup roboczych,
- monitorowanie prowadzonych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- podejmowanie interwencji w środowisku mających na celu powstrzymanie przemocy.

Funkcjonowanie grup roboczych pozwala na: bardziej wnikliwą ocenę sytuacji klientów, budowanie i doskonalenie współdziałania pomiędzy specjalistami w obszarze przemocy w rodzinie, większą możliwość zajęcia się wieloma sprawami i problemami adekwatnie do potrzeb poszczególnych członków rodziny i danej sytuacji, inne spojrzenie na problem i wymianę doświadczeń, zapobieganie podejmowaniu działań wykluczających się bądź powielających się, zmniejszenie możliwości manipulacji, uzyskanie wsparcia dla osób pomagających (przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu).

W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. wszczęto **63** procedury „Niebieskie Karty”, w tym:

- **54** założone przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Ostrołęce,
- **4** założone przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce,
- **4** założone przez pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej,
- **1** założona przez pracownika socjalnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwinie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrołęce, placówki oświatowe jak również placówki ochrony zdrowia nie wszczęły żadnej procedury „Niebieskie Karty”.

W **19** rodzinach procedura była wszczynana dwukrotnie.

W **65** rodzinach procedura była kontynuowana z roku 2017.

Łącznie w 2018 r. było prowadzonych **128** „Niebieskich Kart” - procedur dla rodzin, w których wystąpiło uzasadnione podejrzenie występowania przemocy domowej.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” do wszczętych procedur Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie powołała **63 grupy robocze**, które na **365 spotkaniach** dokonywały diagnozy przypadków i wspólnie z osobami doznającymi przemocy oraz osobami stosującymi przemoc w rodzinie ustalały plan pomocy dla rodziny. Podczas spotkań sporządzano niezbędną dokumentację: wypełniono 63 formularze „Niebieska Karta – C” z osobami doznającymi przemocy oraz 56 formularzy „Niebieska Karta – D” z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy w rodzinie.

W skład grup roboczych wchodził:

- Koordynator ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie OIK (uczestniczący we wszystkich spotkaniach Grup Roboczych),
- 17 dzielnicowych KMP w Ostrołęce,
- 23 pracowników socjalnych MOPR w Ostrołęce,
- 5 pedagogów ostrołęckich szkół,
- 2 funkcjonariuszy Zespołu ds. Profilaktyki Społecznej Nieletnich i Patologii Wydziału Prewencji KMP w Ostrołęce,
- 6 pracowników OIK,
- 2 kuratorów sądowych i społecznych,
- 2 członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 4 asystentów rodziny.

W spotkaniach grup roboczych brały udział osoby, których problem przemocy bezpośrednio dotyczy. Wspólnie ze specjalistami ustalali plan wsparcia dla rodziny. Każda z osób była informowana o możliwości skorzystania z pomocy: psychologicznej, prawnej, poradnictwa rodzinnego, medycznego i zawodowego oraz z różnych form świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W trakcie prac grup roboczych, między innymi, zostały podjęte następujące działania i decyzje:

- OIK wysłał **6** pism do Sądu Rodzinnego z prośbą o wgląd w sytuację opiekuńczo-wychowawczą dzieci,

- OIK wysłał **5** pism do Prokuratury Rejonowej w Ostrołęce z prośbą o podjęcie działań w ramach kompetencji Prokuratury,
- OIK przesłał kopie dokumentacji do Komendy Miejskiej Policji w Ostrołęce dotyczącą **19 procedur** „Niebieskiej Karty” w związku z toczącym się postępowaniem w rodzinach, w których prowadzona jest NK,
- OIK w dwóch przypadkach przekazał dokumentację do innych gmin.

Ponadto na spotkaniach Grup Roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie ustalono, że:

- **18 osób** złożyło wnioski do MKRPA w Ostrołęce,
- **21 osób** osobiście złożyło zawiadomienie do Prokuratury Rejonowej w sprawie przemocy,
- **6 osób** stosujących przemoc otrzymało sądowy nakaz opuszczenia lokalu,
- **4 osoby** stosujące przemoc zostały eksmitowane z lokalu,
- **3 osoby** zostały eksmitowane bez możliwości lokalu zastępczego,
- **2 osoby** otrzymały sądowy zakaz zbliżania do osoby doznającej przemocy,
- **9 osób** zdecydowało się złożyć wniosek rozwodowy i uzyskały rozwód,
- **dla 9 rodzin** został przyznany nadzór kuratora sądowego,
- **w 2 przypadkach** złożono wniosek o przebadanie psychiatryczne,
- **w 1 przypadku** złożono wniosek o ubezwłasnowolnienie,
- **1 osoba** została umieszczona w Zakładzie Poprawczym w Białymstoku,
- **3 osoby** zostały osadzone w zakładach karnych,
- **1 osoba** stosująca przemoc dobrowolnie się wymeldowała,
- **w 1 przypadku** odebrano dziecko z rodziny,
- **16 osób** zostało skazanych z art. 207 KK dot. znęcania fizycznego i psychicznego nad osobą najbliższą,
- **4 osoby** zostały zobowiązane sędawnie do zaprzestania spożywania alkoholu,
- **3 osoby** zmotywowano do udziału w grupie wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,
- **3 osoby** zaczęły uczęszczać na grupę korekcyjno - edukacyjną dla osób nieradzących sobie z agresją (stosujących przemoc) - grupa zaczęła funkcjonować od listopada 2016 r.,
- **7 osób** podjęło dobrowolnie leczenie odwykowe,

- w 8 przypadkach doszło do wyprowadzenia się z mieszkania osoby doznającej przemocy lub stosującej przemoc,
- 3 rodziny otrzymały wsparcie asystenta rodziny.

W 2018 r. zostało zamkniętych 94 „Niebieskich Kart” z powodu:

- ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy - w 53 przypadkach,
- rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania dalszych działań – w 41 przypadkach.

W 34 rodzinach procedura „Niebieskiej Karty” będzie kontynuowana w roku 2019.

W 2018 roku na przeciwdziałanie alkoholizmowi OIK otrzymał 140.000,00 zł, z czego wydatkowano 139.998,23 zł.

Zespół Placówek Wsparcia Dziennego w Ostrołęce realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (t. j. Dz. U. 2018, poz. 998, ze zm.), dotyczące wpierania rodziny.

Zgodnie z wyżej wymienioną ustawą, placówki wsparcia dziennego w formie świetlic, wspierają funkcje opiekuńczo-wychowawcze rodziny poprzez pomoc w opiece i wychowaniu, zapewniając dziecku:

- opiekę i wychowanie,
- pomoc w nauce,
- organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań.

W strukturze ZPWDz funkcjonuje sześć świetlic, w tym trzy finansowane ze środków przeznaczonych na profilaktykę i przeciwdziałanie alkoholizmowi:

- świetlica „Elfy”, Plac Dworcowy 4,
- świetlica „Gwarek”, ul. gen. J. Hallera 13,
- świetlica „Promyk”, ul. gen. Z. Padlewskiego 51B.

Wychowankami świetlic, w przeważającej większości, są dzieci z rodzin z trudnościami życiowymi (ubóstwo, bezrobocie, alkoholizm, niewydolność wychowawcza, wielodzietność, rodziny niepełne, bezradność). Dzieci przyjmowane są bez skierowania, a pobyt w świetlicach jest dobrowolny i nieodpłatny, chyba że dziecko zostanie skierowane przez Sąd. Zgodnie z regulaminem ZPWDz, wychowankami świetlic są dzieci w wieku 6 – 16 lat, ale w wyjątkowych przypadkach można przyjąć dzieci młodsze.

Świetlice są otwarte cały rok od poniedziałku do piątku, z wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy. W trakcie trwania roku szkolnego godziny otwarcia dostosowywane

są do potrzeb dzieci. Dzieci przychodzą przed lekcjami, bądź po zajęciach szkolnych. W czasie ferii, wakacji i innych dłuższych przerw w nauce świetlice otwarte są w godz. 8-16. Wychowankowie otrzymują posiłki w formie drugiego śniadania i podwieczorku oraz soki i owoce. Posiłki przygotowywane są najczęściej przy współudziale dzieci.

W 2018 roku, w wyżej wymienionych świetlicach, z formy wsparcia jaką jest pomoc w opiece i wychowaniu dziecka skorzystało łącznie 81 dzieci z 61 rodzin. Liczba dzieci korzystających z zajęć świetlicowych na koniec 2018 roku to 62 osoby z 49 rodzin. Poniższa tabela ilustruje rozkład liczby dzieci i rodzin w poszczególnych świetlicach.

Tab. Liczba rodzin i dzieci objętych pomocą w opiece i wychowaniu w 2018 roku

Nazwa świetlicy	Liczba rodzin i dzieci		Liczba dzieci na koniec 2018 roku
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	
„Elfy”	28	36	24
„Gwarek”	17	22	20
„Promyk”	16	23	18
Łącznie	61	81	62

Działalność świetlic w 2018 roku opierała się o roczny plan pracy, tworzony przez wychowawców, odrębny dla każdej placówki, ale na podstawie wspólnie ustalonych zadań:

1. Pomoc w nauce.
2. Wspieranie dzieci z problemami wychowawczymi.
3. Rozwijanie zainteresowań i organizacja czasu wolnego.
4. Wzmacnianie roli i funkcji rodziny, współpraca z rodzicami.
5. Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.
6. Profilaktyka uzależnień.

Wymienione zadania mają na celu dobro dziecka i rodziny, a ich realizacja odbywała się poprzez podejmowanie następujących form pracy:

- pomoc w nauce i zajęcia wyrównawcze – grupowo i indywidualnie, wyrównywanie zaległości szkolnych,

- rozwijanie zainteresowań i umiejętności zagospodarowania czasu wolnego - zajęcia plastyczne, techniczne, sportowe, muzyczne, taneczne, kulinarne,
- zajęcia profilaktyczno – wychowawcze - kształtowanie umiejętności właściwego rozwiązywania problemów życiowych oraz społecznie akceptowanych sposobów funkcjonowania w środowisku rówieśniczym, profilaktyka uzależnień, kształtowanie umiejętności radzenia sobie w trudnym środowisku rodzinnym z problemem alkoholowym,
- zajęcia z elementami socjoterapii - wzmacnianie więzi między rodzicami i dziećmi poprzez właściwe oddziaływanie socjoterapeutyczne, zaznajomienie i utrwalanie zasad moralnych i ważnych wartości w życiu człowieka, rozwijanie osobowości, kształtowanie charakteru, nauka wzajemnej komunikacji, nabywanie umiejętności asertywnego wyrażania emocji i uczuć,
- zajęcia tematyczne - kształtowanie postaw proekologicznych, edukacja zdrowotna, społeczna,
- zajęcia relaksujące - relaks przy muzyce, dowolne zabawy dzieci, oglądanie bajek, spacer, gry planszowe,
- systematyczne i cykliczne zajęcia z psychologiem, zatrudnionym w ZPWDz - w każdej placówce, raz w tygodniu, psycholog prowadził zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień (papierosy, narkotyki, alkohol, internet, przemoc internetowa, dopalacze) oraz zapewniał opiekę psychologiczną zgodnie z potrzebami (indywidualna praca z dzieckiem odbywała się za zgodą rodziców); z porad psychologa mogli korzystać także rodzice dzieci uczęszczających do świetlic w formie rozmów indywidualnych i grupowych (grupa wsparcia),
- wyjścia na imprezy kulturalno - rozrywkowe,
- współpraca z rodzicami - indywidualne spotkania z rodzicami, pisemne lub telefoniczne kontakty, organizowanie imprez i uroczystości świetlicowych z udziałem rodziców i rodzeństwa dzieci,
- współpraca z pracownikami socjalnymi MOPR w celu zaznajomienia się z sytuacją rodzinną dzieci,
- współpraca z pedagogami szkolnymi i wychowawcami klas w celu objęcia dziecka właściwą pomocą w nauce i zdiagnozowania jego problemów społecznych.

W każdej placówce wyznaczono czas na odrabianie lekcji i zajęcia wyrównawcze z dziećmi, mającymi problemy z nauką. Tę formę pracy wspomagali psycholog ZPWDz i wolontariusze wytypowani przez MOPR.

Ważnym elementem pracy świetlic były kontakty wychowawców z rodziną wychowanków. Rodzice wraz z dziećmi mogli aktywnie uczestniczyć w zabawach integracyjnych, zajęciach plastycznych i kulinarnych, wieczorkach wspomnień, itp. Wychowawcy świetlic wraz z wychowankami i ich rodzicami przygotowali spotkania świąteczne na Wielkanoc.

W 2018 roku Spotkanie Oplątkowe zorganizowano dla wszystkich podopiecznych ZPWDz w Hali Widowisko - Sportowej im. Arkadiusza Gołasia. W spotkaniu uczestniczyły także władze Miasta oraz przedstawiciele jednostek samorządowych i osoby zaprzyjaźnione z poszczególnymi placówkami.

W 2018 r. wychowankowie świetlic uczestniczyli w organizowanych przez Zespół, niżej wymienionych spotkaniach, imprezach i wycieczkach, wspólnych dla wszystkich placówek, tj.:

- „Jak Pstryk i Bzik zostali oświeceni” - spotkanie z teatrem objazdowym Polskiej Grupy Energetycznej – przedstawienie dotyczące oszczędzania energii elektrycznej,
- Dzień Rodziny w Gospodarstwie Agroturystycznym w Olszewce - piknik, wspólne dla dzieci i ich rodziców integracyjne zabawy sportowe, przejażdżki bryczką, budka śmiechu, grillowanie.
- Integracja z „Promykiem” - podchody i ognisko w dla wszystkich świetlic ZPWDz w lesie na osiedlu Łazek,
- Drużynowy turniej w bocce,
- Praca z osobami niewidomymi - spotkanie z p. H. Zarębą,
- O higienie dłoni i zdrowym odżywianiu - spotkanie edukacyjne z pracownikami Sanepidu,
- Dzień z przytupem dla każdego - zabawy dla dzieci na zakończenie wakacji,
- Wakacyjna wycieczka edukacyjna do Łomży i Drozdowa : wizyta w papugarni i zwiedzanie katedry gotyckiej w Łomży, warsztaty botaniczne i zwiedzanie „Muzeum Przyrody” w Drozdowie,
- Występ artystyczny podczas VII Ogólnopolskiego Zlotu Asystentów Rodziny w Ostrołęce - głównym organizatorem był Zespół Placówek Wsparcia Dziennego,
- Spotkania informacyjno - organizacyjne w każdej placówce z udziałem rodziców, wychowawcy i kierownika dotyczące oferty świetlic i zasad ich funkcjonowania, określenie obszarów i celów współpracy z rodzicami,
- Międzynarodowy Dzień Walki z Ubóstwem - występ dzieci ze świetlic ZPWDz na scenie przy DH Kupiec,

- Spotkanie Opłatkowe dla wszystkich podopiecznych ZPWDz oraz zaproszonych gości i przyjaciół placówki - przygotowanie przedstawienia świątecznego „Wigilijna ulica”.

W czasie ferii zimowych i wakacji wychowankowie świetlic, oprócz zajęć przygotowanych przez wychowawców, korzystali z oferty miejskich placówek kulturalnych i sportowych. Dzieci wychodziły na wybrane, poranne seanse filmowe, które w ramach współpracy z OCK, dla naszych podopiecznych były bezpłatne. Odwiedzały także muzeum, wychodziły na basen, korzystały z dostępnych sal sportowych, bawiły się w salonie zabaw.

W celu organizacji prawidłowego funkcjonowania świetlic ZPWDz, raz w miesiącu odbywały się spotkania Zespołu Wychowawczego Świetlic, w których brali udział pracujący wychowawcy, psycholog oraz kierownik. Podczas posiedzenia omawiane były bieżące problemy i potrzeby placówek oraz przekazywane informacje dotyczące zmian prawnych. Wychowawcy dzielili się swoimi spostrzeżeniami i uwagami, umożliwiającymi poprawę usług świadczonych przez Zespół. Stwarzano też możliwość przedyskutowania nurtujących spraw.

W każdej świetlicy, raz na pół roku, organizowane były spotkania dotyczące okresowej oceny sytuacji dziecka uczęszczającego do świetlicy. Uczestniczyli w nich kierownik, wychowawcy, asystenci rodziny, psycholog oraz pracownicy socjalni. Omawiano sytuację wychowawczą, szkolną i rodzinną każdego wychowanka. W wyniku rozmów formułowane były wnioski do dalszej pracy z dzieckiem.

W celu zapewnienia profesjonalnej opieki i wsparcia, a jednostce prawidłowej obsługi administracyjno – finansowej pracownicy ZPWDz uczestniczyli w niżej wymienionych szkoleniach:

- „Zaawansowane narzędzia w budowaniu relacji z podopiecznymi” - szkolenie zorganizowane przez ZPWDz,
- „Rozwiązywanie problemów wychowawczych”,
- „Stres i wypalenie zawodowe u osób pracujących z osobami uzależnionymi i ich rodzinami”,
- „Prawo pracy 2019 po zmianach”,
- „Istotne zmiany dotyczące rozstrzygnięć w podatku VAT w jednostkach samorządu terytorialnego w 2019 r.”.

W trakcie roku sprawozdawczego w świetlicach na bieżąco i w miarę potrzeb wymieniano lub doposażano w drobne sprzęty i materiały, niezbędne do codziennego użytku.

Świetlica „Elfy” mieści się w budynku Dworca Kolejowego. W placówce zatrudniony jest jeden wychowawca w pełnym wymiarze czasu pracy oraz jeden pracownik obsługi - porządkowy pracujący na ½ etatu, który obsługuje dwie placówki.

W okresie od stycznia do grudnia 2018 r., świetlica „Elfy” objęła opieką 36 wychowanków w wieku od 5 do 15 r. ż. z 28 rodzin. Na koniec roku liczba dzieci to 24 osoby.

Ważniejsze wydarzenia w świetlicy „Elfy” w 2018 r.:

- „Skarbonki z plecionki” - zajęcia arteterapii zorganizowane w ramach współpracy z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną,
- „Magiczna tuba” - spotkanie ze strażnikiem miejskim dotyczące zachowania zasad bezpieczeństwa w domu, podczas zabaw oraz na drodze.
- „Ptak dziwak” - warsztaty z ceramiki,
- „Co nam daje morsowanie? Jak zachęcić, żeby nie zniechęcić?” - spotkanie z tzw. morsami z Nieformalnej Grupy Ostrołęckich Morsów na plaży miejskiej,
- „Ruch to zdrowie i zabawa” - cykl zajęć tanecznych w ramach przygotowań do występu, podczas Festynu Dworcowego,
- „Z instrumentem za pan brat” - spotkanie z p. Andrzejem Staśkiewiczem, twórcą ludowym, dotyczące wytwarzania instrumentów muzycznych,
- Wycieczka edukacyjna do Straży Pożarnej w Ostrołęce,
- „Dbam o zdrowie” - zajęcia kształtujące prawidłowe nawyki zdrowotne,
- „Czas na bum bum rurki” - cykl zajęć przygotowujących do występu, podczas VII Ogólnopolskiego Zlotu Asystentów Rodziny,
- „W 100 Rocznicę Odzyskania Niepodległości” - cykl zajęć kształtujących uczucia patriotyczne i szacunek dla Ojczyzny.

Wychowawca realizował poniższą tematykę zajęć z zakresu profilaktyki:

- „ABC emocji” - cykl zajęć uczących zarządzania swoimi emocjami,
- „Doładuj się” - zapoznanie z przejściowymi i trwałymi skutkami spożywania alkoholu oraz środków odurzających,
- „Janek i Graciella” - zajęcia z profilaktyki uzależnień behawioralnych, m. in. od internetu i komputera,
- „Zasady - nasze wewnętrzne drogowskazy” - wprowadzanie zasad ułatwiających funkcjonowanie w grupie oraz rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych,

- „Przewyciężanie agresji” - cykl zajęć na temat agresji, nauka przewyciężania zachowań agresywnych,

- „Jestem dobrym kolegą”- cykl zajęć o znaczeniu przyjaźni w życiu człowieka.

Rada Osiedla Stacja w 2018 r. przekazała kwotę 1.500 zł, z przeznaczeniem na potrzeby świetlicy „Elfy”.

Świetlica „**Gwarek**” usytuowana jest w budynku Ostrołęckiej Spółdzielni Mieszkaniowej. Zatrudniony jest tu jeden wychowawca w pełnym wymiarze czasu pracy. Placówka w okresie od stycznia do grudnia 2018 r. objęła opieką 22 dzieci w wieku od 6 do 14 roku życia. Z jej oferty skorzystało 17 rodzin. Stan dzieci na dzień 31.12.2018 r. wynosił 12 osób.

Pracę wychowawcy świetlicy w różnych okresach czasu wspierało ogółem 3 wolontariuszy.

Ważniejsze wydarzenia w świetlicy „Gwarek” w 2018 r.:

- Udział w „Orszaku Trzech Króli”,

- „Serdeczne stroiki” i „Zimowy domek” - przygotowywanie upominków dla Babci i Dziadka z wykorzystaniem ekologicznych materiałów,

- Wizyta w Środowiskowym Domu Samopomocy Farna w Ostrołęce - udział w zajęciach relaksacyjnych w sali doświadczania świata,

- „Poczytaj mi” - spotkanie z młodzieżą z Bursy Regionalnej w Ostrołęce,

- „Koło natury”- spotkanie z animatorem zabawy, zajęcia utrwalające wiadomości o ochronie środowiska naturalnego,

- „Zagadkowy bukiet kwiatów” - spotkanie integracyjne dla Mam z okazji Dnia Kobiet, wspólne zajęcia plastyczne i kulinarne,

- „Odpakowani.pl” - cykl zajęć na podstawie programu edukacyjnego („Przyroda wokół nas”

- poszukiwanie miejsc wokół świetlicy na sadzenie młodych drzewek, udział w akcji „Sprzątanie świata”, „Jak śmieci segregować - mogę namalować” - udział w konkursie plastycznym zorganizowanym przez Ostrołęckie TBS, „Jesteśmy przyjaciółmi przyrody” - akcja sadzenia i nadawania imienia drzewkom),

- „Świetlicowi Światowcy” - wspólna praca dzieci nad planszą o krajach z różnych stron świata,

- „Dzielni samodzielni” - cykl zajęć, w których osobą prowadzącą jest wychowanek, pod czujnym okiem i przy wsparciu wychowawcy,

- „Maskotka świetlicowa” - projektowanie i wykonywanie techniką krawiecką kolorowego

ptaszka ze skrawków materiałów,

- „Roztańczone Gwarki” - zajęcia taneczne w ramach przygotowań do występów podczas VII Ogólnopolskiego Zlotu Asystentów Rodziny,
- Udział w konkursie poetyckim „Przystanek Poezja” zorganizowanym przez MZK w Ostrołęce, (jedna z wychowanek została wyróżniona, a jej wiersz znalazł się w tomiku wierszy wydany z tej okazji),
- „Lato! Ach, to Ty!”- organizacja konkursu plastycznego dla dzieci ze świetlic ZPWDz, w którym zadaniem było wykonanie książeczki dotykowej dla niewidomych,
- Udział w Świątecznej Zbiórce Żywności.

Wychowawca prowadził niżej wymienione zajęcia profilaktyczno - wychowawcze:

- „Filip na feralnej wyspie” - wybrane elementy programu profilaktyczno - wychowawczego dotyczące używek,
- „Nasza droga przez życie” - wybrane elementy programu profilaktyczno - wychowawczego dotyczące fonoholizmu, narkotyków, dopalaczy, wagarowania (m. in. „Fonoholizm i jego wpływ na wypełnianie codziennych obowiązków”, „Wakacyjna polisa trzeźwości, poznawanie niebezpieczeństw związanych z używkami”, „Dopalacze - to nie dla mnie”, „Lenistwo bywa niebezpieczne”, Jak wagarowanie może przysporzyć uczniowi kłopotów?”, „Przyjaźń - koleżeństwo, moje miejsce w grupie świetlicowej”),
- „Misiowa rodzinka i jej przygody”- zajęcia profilaktyczno - wychowawcze z wykorzystaniem pluszaków o specjalnych rozmiarach,
- „Ważne rozmowy na trudne tematy” - cykl zajęć wychowawczych w ramach interwencji na trudne sytuacje w grupie,
- „Bezpieczeństwo dziecka w czasie ferii i wakacji” - spotkanie z przedstawicielami Policji w budynku Komendy.

Świetlica „**Promyk**” zlokalizowana jest w jednym z bloków socjalnych na osiedlu „Łazek”. Pracuje tu trzech wychowawców (dwóch w pełnym wymiarze czasu pracy, jeden na ½ etatu).

W 2018 roku placówka objęła wsparciem 23 wychowanków w wieku 5 - 16 lat, z 16 rodzin. Liczba dzieci na koniec 2018 r. to 18 osób.

Dzieci korzystające z oferty świetlicy „Promyk” w większości pochodzą z rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych różnymi trudnościami życiowymi (ubóstwo, bezrobocie, alkoholizm, rodziny niepełne). Potrzebują one szczególnie dużego wsparcia i zainteresowania ze strony dorosłych, a świetlica jest miejscem, gdzie dzieci mają

zapewnione odpowiednie warunki i pomoc w odrabianiu prac domowych, a także organizację czasu wolnego.

Ważniejsze wydarzenia w świetlicy „Promyk” w 2018 r.:

- kontynuacja współpracy z Kołem Wędkarskim „Energopap 72”:
 - Szkółka wędkowania - cykl spotkań z przedstawicielami koła wędkarskiego, przygotowujących do udziału w wyjazdach na zawody spławikowe,
 - „Tydzień czystości wód” - udział dzieci w konkursie plastycznym,
 - Wyjazd z wychowankami i ich rodzicami na zawody spławikowe nad Kanał Szymoński,
 - Wyjazd z wychowankami i ich rodzicami na zawody spławikowe w ramach Szkółki Wędkowania nad Kanał Mioduński,
 - Wyjazd z dziećmi i ich rodzicami nad zbiornik wodny Wykrot na zawody rzutowe o puchar Zarządu Koła „Energopap 72”, połączone z akcją „Sprzątanie świata”;
 - Wyjazd z podopiecznymi na zawody spławikowe nad Kanał Szymoński z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka,
 - Wyjazd z podopiecznymi na zawody spławikowe nad Kanał Mioduński. Organizatorem wszystkich zajęć i wyjazdów był wyżej wymieniony partner, przy wsparciu pracujących wychowawców i udziale rodziców naszych dzieci,
- „Symulator kierownicy”, „Wyposażenie policyjne” - zajęcia w świetlicy z dzielnicowym Osiedla Łazek,
- Nocka w świetlicy - zajęcia kulinarne, zabawy, oglądanie filmu, wieczór bajek,
- Wyjście z podopiecznymi do stadniny koni w Laskowcu,
- „Bezpieczeństwo na co dzień” - przeprowadzenie cyklu pogadanek dla podopiecznych o zachowaniu bezpieczeństwa i kultury w miejscach publicznych, przypomnienie zasad i norm współżycia w grupie,
- „Bezpieczna Narew” - wyjście na pokaz pracy służb mundurowych i ratowników,
- Lekcje historii - cykl zajęć upamiętniających święta narodowe,
- Udział w Świątecznej Zbiórce Żywności.

Wychowawcy prowadzili niżej wymienione zajęcia profilaktyczno - wychowawcze:

- „Nikotyna moim wrogiem - uzależnienia niewolą i niszczą” - cykl zajęć rozwijających umiejętność odmawiania,
- „Żyję bez uzależnień - picie alkoholu szkodzi zdrowiu” - dyskusja z podopiecznymi na podstawie filmu,

- „Narkotyki i młodzież – dlaczego młodzi ludzie sięgają po zabronione substancje?” - cykl pogadanek,
- „Piramida zdrowego odżywiania” - cykl zajęć,
- „Choroby cywilizacyjne - profilaktyka”- pogadanka na podstawie materiałów edukacyjnych,
- „Moja rodzina - drzewo genealogiczne” - pogadanka i praca plastyczna,
- „Emocje - umiem je nazwać, pokazać i sterować nimi " - cykl zajęć z wykorzystaniem dramy,
- „Dziękuję, proszę, przepraszam - używam tych słów każdego dnia” - rozmowy z wychowankami,
- „Przyjaciel, przyjaciółka, kolega, koleżanka - jak ważne są to postacie w naszym życiu” - rozmowy z podopiecznymi.

W świetlicy „Promyk” działania podejmowane przez wychowawców mają głównie na celu zapewnienie dzieciom zorganizowanej opieki, pomocy w nauce, utrwalanie nawyków edukacyjnych, wspieranie pozytywnych postaw społecznych oraz wzmacnianie wiary we własne możliwości i sprawczość.

Podsumowując działalność świetlic ZPWDz można stwierdzić, że placówki wsparcia dziennego odpowiadają na potrzeby środowiska, a ostrołęckie rodziny chętnie korzystały z proponowanej oferty.

W wyniku podejmowanych działań zapewniona została zorganizowana opieka dla dzieci i pomoc w nauce. Poza tym dzieci miały możliwość odkrywania własnych możliwości, predyspozycji, talentów oraz umiejętności twórczego wykorzystywania własnego potencjału. Wychowankowie zdobywali wiedzę na temat właściwych, bezpiecznych zachowań w różnych sytuacjach. Uczyli się dokonywania świadomych wyborów i ponoszenia konsekwencji. Nabywali umiejętności organizowania sobie czasu wolnego w sposób zdrowy i społecznie akceptowany. Zadania były profesjonalnie i sumiennie realizowane, a formy atrakcyjne i dostosowane do potrzeb naszych wychowanków.

Na prowadzenie trzech świetlic przekazano ZPWDz kwotę 380.100,00 zł, (ze środków przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych), z czego wydatkowano 371.589,52 zł.

Realizacja edukacyjnych programów profilaktycznych

Do zadań własnych gminy należy między innymi prowadzenie w szkołach profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania

problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych. W związku z powyższym, w 2018 roku na realizację ww. zadań, zostały przekazane środki finansowe w kwocie 160.000,00 zł.

W szkołach prowadzone były zajęcia profilaktyczne oraz realizowane programy profilaktyczne, takie jak: „Korekta”, „Szkoła bez przemocy”, „Przeciwko uzależnieniom”, „Nie uzależniam się”, „Wybierz sam”, „Pułapka uzależnienia”, „Cukierki”, „Śnieżna kula”, „Zanim spróbujesz” „Odlot”, „Bez ryzyka”, „Cyberprzestrzeń”, „Alkohol, komunikacja, stres”, „Auto i alkohol- jak wpływa na postrzeganie rzeczywistości”, „E-klatka”, „FAS”, „Odlot”, „Noe”, „Przyjaciele Zippiego”.

Szkolne programy profilaktyczne realizowano w placówkach oświatowych, funkcjonujących na terenie miasta Ostrołęki. Realizacja programów polegała przede wszystkim na:

- dostarczeniu dzieciom i młodzieży informacji o szkodliwości alkoholu i innych substancjach uzależniających oraz zagrożeniach towarzyszących ich zażywaniu,
- wskazaniu możliwości unikania tych zagrożeń, sposobów radzenia sobie z nimi,
- przekazywanie wiadomości na temat zdrowego stylu życia bez alkoholu i innych substancji (leków, narkotyków, papierosów i dopalaczy).

Celem realizacji programów profilaktycznych nt. środków psychoaktywnych było kształtowanie właściwych postaw wobec alkoholu i narkotyków wśród młodzieży oraz przede wszystkim zmniejszenie tendencji do ryzykownych zachowań alkoholowych wykazywanych przez młodzież, w tym:

- podnoszenie świadomości młodzieży w zakresie zdrowotnych, psychologicznych i społecznych konsekwencji używania alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych,
- kształtowanie osobowości młodych ludzi i ich zdolności interpersonalnych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w grupach rówieśniczych bez pomocy alkoholu, papierosów i innych substancji uzależniających,
- zmniejszenie ryzyka natychmiastowych i odroczonej konsekwencji używania środków psychoaktywnych,
- wzmocnienie innych zachowań pożądanych i zmniejszenie skali przemocy wewnątrz grup, w tym przemocy stosowanej za pośrednictwem urządzeń elektronicznych,
- identyfikację problemu alkoholowego u niektórych uczestników i wskazanie uzyskania przez nich profesjonalnej pomocy.

W szkolnych programach i warsztatach profilaktycznych wzięło udział **2.893 uczniów**.

W szkołach organizowano wywiady profilaktyczne i warsztaty dla rodziców, w zakresie profilaktyki uzależnień i zagrożeń płynących z niewłaściwego korzystania z Internetu (np. „Kiedy i dlaczego dzieci ryzykują”, „Jak rozpoznać czy dziecko bierze środki psychoaktywne, gdzie szukać pomocy”, „Cyberprzemoc i zagrożenia medialne”, „Depresja i autodestrukcja”, „Cyberprzestrzeń”). Zapoznano ich z problemami uzależnienia od środków psychoaktywnych, w tym od alkoholu, przedstawiono na co zwrócić uwagę w zachowaniu dziecka, co mogłoby wskazywać, że dziecko używa środków psychoaktywnych. Łącznie w warsztatach wzięło udział **917 rodziców**.

Alternatywą spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, jest jej udział w prowadzonych pozalekcyjnych zajęciach sportowych. Liczba uczestników to **2.567 osób**. Ponadto uczniowie uczestniczą w zajęciach psychoedukacyjnych, socjoterapeutycznych, terapeutycznych, muzycznych, plastycznych, komputerowych. Dla dzieci i młodzieży organizowano liczne konkursy promujące aktywne i zdrowe spędzanie czasu wolnego, bez alkoholu i narkotyków. Ogółem z tej formy zajęć skorzystało **1.469 uczniów**.

Jedną z form przekazu profilaktycznego są spektakle teatralne i koncerty profilaktyczne, które głównie poruszały problem uzależnień w środowisku dzieci i młodzieży, relacji rodzinnych i społecznych. Z tej formy skorzystało **1.364 uczniów**.

Realizacja zajęć profilaktycznych, dotyczących przeciwdziałania przemocy, w tym w grupie rówieśniczej, miała na celu kształtowanie właściwych postaw z tego zakresu wśród młodzieży. W zajęciach wzięło udział **1.315 uczniów**.

Dodatkowo Miasto Ostrołęka włączyło się do współorganizacji wypoczynku zimowego i letniego, w formie dofinansowania półferii zimowych i półkolonii letnich dla dzieci i młodzieży, jako alternatywna forma aktywnego wypoczynku w mieście. W trakcie zajęć uczestnicy korzystali z pływalni, kręgielni, mieli zajęcia plastyczne oraz zorganizowaną dyskotekę i wycieczkę do Łomży. W trakcie spotkań, pogłębiali m. in. swoją wiedzę z zakresu zagrożeń płynących z używania środków psychoaktywnych. **Łącznie 434 dzieci i młodzieży skorzystało z tej formy wypoczynku**.

W 2018 roku, z inicjatywy Prezydenta Miasta Ostrołęki, odbyły się warsztaty skierowane do uczniów szkoły podstawowej pt. „**Archipelag Skarbów**”. Program zrealizowano dla młodzieży klas VII i VIII w Szkole Podstawowej Nr 6 w Ostrołęce. **W zajęciach uczestniczyło 138 uczniów**.

Program profilaktyki zintegrowanej „Archipelag Skarbów” jest cyklicznie realizowany od 2014 roku. Program ten, zgodnie z założeniami profilaktyki zintegrowanej obejmuje bardzo szerokie spektrum. Zostały one wyliczone poniżej, według obszarów tematycznych:

- profilaktyka dot. substancji psychoaktywnych,
 - ograniczenie używania przez młodzież alkoholu i narkotyków, wychowanie ku miłości i odpowiedzialności za swoją seksualność, wzbudzenie motywacji do pracy nad własnym rozwojem w sferze budowania dojrzałych więzi, ukazanie postaw i działań, które zwiększą szanse przeżycia prawdziwej, wiernej i trwałej miłości, podważenie obecnych w popkulturze silnie szkodliwych mitów na temat miłości i seksualności, ograniczenie korzystania z pornografii, przeciwdziałanie skutkom seksualizacji dziewcząt, w tym zjawisku „samouprzedmiotowienia”,
- profilaktyka dot. ciąży nastolatków i profilaktyka HIV/AIDS:
 - zmotywowanie młodzieży do utrzymania postawy wstrzeźliwości seksualnej lub powrotu do tej postawy (jeśli chodzi o młodzież po inicjacji seksualnej), poszerzenie wiedzy młodzieży na temat zakażeń przenoszonych drogą płciową i skutecznych metod zapobiegania,
- profilaktyka dot. przemocy:
 - ograniczenie natężenia przemocy rówieśniczej w formie fizycznej i słownej, a także przemocy o podtekście seksualnym, wzrost szacunku chłopców wobec dziewcząt i dziewcząt wobec samych siebie,
- cele i efekty ogólnoprofilaktyczne:
 - podwyższenie kompetencji w zakresie zachowań asertywnych, wzmocnienie czynników chroniących w profilaktyce (więź z rodzicami, nauczycielami, identyfikacja z własnym systemem wartości – religijnym lub świeckim).

Program jest przeprowadzony w oparciu o udźwiękowione prezentacje multimedialne. Umożliwia to wykorzystanie wrażliwości współczesnych młodych odbiorców, którzy mając częsty kontakt z mediami elektronicznymi, łatwo angażują się w zajęcia przypominające stylem telewizyjne show. Metodyka programu świadomie wykorzystuje estetykę popkultury, podkładając pod lekką, barwną formę głębokie profilaktyczne treści. Zaletą takiej konstrukcji przekazu profilaktycznego jest możliwość polisensorycznego dotarcia do każdego z odbiorców programu, z uwzględnieniem różnic indywidualnych we wrażliwości na poszczególne rodzaje bodźców. Bogate udźwiękowanie prezentacji pomaga w utrzymaniu uwagi odbiorców programu. W prowadzeniu ćwiczeń trenerzy bazują na pozytywnym

potencjale, który posiada młodzież. Celem prowadzących jest wydobyć go z każdej młodej osoby, która zaangażowała się w proponowane ćwiczenia. Jeśli występuje konieczność jasnego postawienia granic lub udzielenia przestrogi, dzieje się to z zachowaniem zasad dobrej komunikacji i szacunku dla tej osoby. Uczestnicy ćwiczeń otrzymują od trenerów nagrody w podziękowaniu za zaangażowanie według określonych zasad.

Systematycznie, w ramach współpracy pracownicy Ośrodka Leczenia Uzależnień w Ostrołęce przeprowadzają prelekcje dotyczące „**Plodowego Zespołu Alkoholowego**” dla uczniów ostrołęckich szkół średnich. W 2018 roku zajęcia odbyły się w II i III Liceum Ogólnokształcącym. Łącznie przeprowadzonych zostało 18 godzin zajęć psychoedukacyjnych dla 56 uczniów z zakresu „FAS”. Ponadto w ZSZ nr 4 w Ostrołęce przeprowadzone zostały zajęcia nt. FAS dla 30 uczniów. Ogółem z tej formy profilaktyki skorzystało **88 osób**.

Prezydent Miasta Ostrołęki inicjował spotkania profilaktyczne, które podejmowały kwestie związane z życiem wolnym od używek, zapobieganiem patologiom społecznym, w tym uzależnieniom od środków psychoaktywnych, skierowane do ostrołęckiej młodzieży I i II Liceum Ogólnokształcącym oraz Gimnazjum Klasycznego. **W spotkaniach wzięło udział 1.300 osób.**

W trakcie roku 2018 Prezydent Miasta Ostrołęki współorganizował program profilaktyczny pt. „**Ku wolności**”, który prowadziła grupa ”Wyrwani z Niewoli”. Projekt ten skierowany był do uczniów ostrołęckich szkół średnich i klas siódmych i ósmych szkół podstawowych. Celem programu było ukształtowanie właściwego stosunku do otaczającego nas świata, profilaktyka uzależnień, przemocy i agresji rówieśniczej w środowisku szkolnym, a także w internecie, określenie systemu wartości w kształtowaniu osobowości, nauka kreowania właściwych stosunków międzyludzkich oraz właściwych postaw życiowych, dobrych decyzji i wyborów moralnych, asertywnego mówienia „nie”, a także pomoc w budowaniu wiary we własną wartość i godność. **Łącznie w projekcie udział wzięło 880 uczniów.**

Prezydent Miasta Ostrołęki włączył się we współorganizację działań profilaktycznych prowadzonych przez Komendę Miejską Policji w Ostrołęce, w formie projekcji filmu „**Najlepszy**” dla uczniów szkół średnich w sali Ostrołęckiego Centrum Kultury. Po projekcji młodzież wzięła udział w pogadance prowadzonej przez funkcjonariusza policji i kierownika Ośrodka Terapii Uzależnień „Monar” w Lipiance. Ta forma przekazu cieszyła się dużym zainteresowaniem młodzieży. Łącznie w dwóch odsłonach projektu wzięło udział **740 uczniów.**

Kolejnym działaniem skierowanym do dzieci i młodzieży ostrołęckich szkół z zakresu profilaktyki uzależnień było włączenie się Prezydenta Miasta Ostrołęki w akcję profilaktyczną Ostrołęcka Noc Profilaktyki pod hasłem „**Nie zmarnuj swojego życia**” prowadzoną w SP Nr 1, której przesłaniem było promowanie mody na życie wolne od uzależnień, w formie pokazania ciekawych form spędzania wolnego czasu, pogadank i koncertu profilaktycznego prowadzonego przez grupę RYMcerze. Poruszano tematykę uzależnień od substancji psychoaktywnych, w tym uzależnień behawioralnych, promowano bezpieczeństwo w Internecie oraz rozwijanie zainteresowań i pasji. W akcji wzięło udział **200 uczniów, 30 rodziców i 15 nauczycieli.**

Dodatkowo Prezydent Miasta Ostrołęki zlecił organizacji pozarządowej realizację programów edukacyjno – profilaktycznych „**Smak życia - czyli debata o dopalaczach**” oraz „**Debata**” zrealizowanych w Szkołach Podstawowych Nr 1, 2, 3, 5, 6 w Ostrołęce.

W pierwszym projekcie (15 godzin dydaktycznych) wzięło udział 12 klas - 215 uczniów, natomiast w drugim projekcie (15 godzin dydaktycznych) wzięło udział 15 klas – 228 uczniów. **Łącznie w dwóch programach uczestniczyło 443 uczniów.** Celem programów było pokazanie młodzieży pozytywnych alternatyw dla ich życia, poprzez realizację pasji i zainteresowań, zachęcenie do niepodejmowania prób lub zaniechania eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi i pobudzającymi. Uczniowie uzyskali wiedzę pomocną w kształtowaniu zdrowego stylu życia (poprzez metafory, prezentacje, filmy, udział w scenkach) w zakresie umiejętności, kompetencji i postaw pomocnych w asertywnej odmowie środków odurzających.

Miasto Ostrołęka realizowało projekt profilaktyczny „**Zachowaj Trzeźwy Umysł**” jako forma Ogólnopolskiej Kampanii Stowarzyszenia Producentów i Dziennikarzy Radiowych. Pakiet materiałów edukacyjnych został przeznaczony dla uczniów szkół podstawowych. Dyrektorzy placówek oświatowych zostali zaproszeni do współpracy przy realizacji działań. W ramach kampanii, na terenie Szkoły Podstawowej Nr 6, po raz ósmy został zorganizowany piknik, w którym udział wzięli uczniowie klas III i IV, wszystkich ostrołęckich szkół podstawowych. W trakcie pikniku zostały przekazane przewodniki do realizacji kampanii, materiały edukacyjne, w formie ulotek, broszur i plakatów. Prowadzono również szereg konkurencji sportowych m. in. zawody sportowe w piłce nożnej i biegach, a także przeprowadzony został konkurs plastyczny i muzyczny, turniej wiedzy edukacyjno – profilaktycznej. Celem Pikniku było promowanie zdrowego trybu życia w trzeźwości, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach życiowych,

w szczególności gdy dochodzi do prób częstowania alkoholem, papierosami czy narkotykami, jak również promowanie ruchu na świeżym powietrzu jako alternatywną formę spędzania wolnego czasu.

W ramach doskonalenia zawodowego kadry pedagogicznej z ostrołęckich szkół oraz pedagogów, pracowników socjalnych i osób pracujących w obszarze profilaktyki uzależnień, Prezydent Miasta Ostrołęki podpisał umowę zlecenie na przeprowadzenie szkolenia pt. „Substancje psychoaktywne w Polsce, a najnowsza polityka antynarkotykowa” w skład którego wchodził autorski wykład, przygotowanie materiałów szkoleniowych w formie pisemnej dla uczestników szkolenia oraz przeprowadzenie części praktycznej weryfikującej zdobytą wiedzę. W szkoleniu wzięło udział **35 osób**.

Ponadto w 2018 r. wszystkie przedszkola miejskie włączyły się do projektu zainicjowanego przez Prezydenta Miasta w zakresie prowadzenia działań z zakresu profilaktyki i ochrony zdrowia, w szczególności profilaktyki uzależnień od alkoholu, narkotyków, nikotyny i internetu. Wzmocnienie działań profilaktycznych wśród dzieci w wieku przedszkolnym jest ważnym zadaniem rodziców i nauczycieli. Najmłodszym zaakcentowano wartość zdrowia jako potencjału, którym dysponują, uczono poczucia odpowiedzialności za nie, a także przekazywano wiedzę i umiejętności, kształtujące pozytywne postawy i nawyki wobec własnego zdrowia. Realizacja działań była prowadzona w formie różnego rodzaju konkursów plastycznych, słownych, muzycznych, quizów i zagadek. Nagrody dla uczestników i zwycięzców sfinansowane zostały ze środków przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych w wysokości **7.790,78 zł**. Łącznie działaniami objęto **1.383 dzieci w wieku przedszkolnym**.

Prezydent Miasta Ostrołęki objął patronatem i był współorganizatorem XX Ogólnopolskiego Festiwalu Filmów Amatorskich „**Filmowe Zwierciadła 2018**”, na którym prezentowano filmy poruszające tematykę patologii społecznych i problemów uzależnień.

Prezydent Miasta Ostrołęki systematycznie wspiera działania ostrołęckich grup trzeźwościowych, realizowane m. in. przez Ostrołęckie Stowarzyszenie Promocji Zdrowia i Trzeźwości „Arkadia”, „Bractwo Trzeźwości” i in., które promują trzeźwość i zdrowy styl życia, poprzez krzewienie kultury życia, zabawy bez alkoholu oraz wzmacnianie więzi rodzinnych i międzyludzkich. Odbiorcami działań są mieszkańcy miasta. **Łącznie w działaniach wzięło udział ok. 1.835 osób**.

Jedną z form profilaktyki uzależnień, jako czynnik chroniący, były szkolenia warsztatowe dla ojców pt. „**Tato & córka – nowe spojrzenie**”. Projekt miał charakter

edukacyjny w zakresie genezy i skutków używania substancji psychoaktywnych przez młodzież i dorosłych. Skierowany był do ojców, którzy na co dzień są odpowiedzialni za rozwój i wychowanie swoich dzieci, mają być dla nich autorytetem i przewodnikami życiowymi, a tych ról z różnych powodów nie wypełniają. Wiedza przekazana podczas spotkania ukazywała nie tylko zgubne skutki używania alkoholu, narkotyków, dopalaczy przez młodzież, ale również co ojcowie mogą zrobić żeby być najskuteczniejszym „czynnikiem chroniącym”.

Ponadto Prezydent Miasta Ostrołęki, mając na celu podniesienie jakości udzielanej specjalistycznej pomocy terapeutycznej oraz wzmożenie działań, podpisał umowę na prowadzenie pracy terapeutycznej z osobami uzależnionymi i pracy profilaktycznej z zakresu uzależnień z mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej oraz pracy terapeutycznej z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi i pracy profilaktycznej z zakresu uzależnień dla osób zgłaszających się po pomoc do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce, a także objęcie pracą terapeutyczną osoby bezdomne z Noclegowni, prowadzonej przez MOPR.

Prezydent Miasta Ostrołęki realizując zadanie dotyczące zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu zlecił realizację przeprowadzenia „**Superwizji klinicznych**” dla pracowników Ośrodka Terapii Uzależnień w Ostrołęce, która jest bardzo ważnym elementem doskonalenia w pracy zawodowej terapeuty uzależnień i pozwala na uzyskanie wyższego poziomu leczenia pacjentów uzależnionych i członków ich rodzin. Zlecił również realizację projektu szkoleniowego pt. „**Trening wzmacniania samokontroli u pacjentów uzależnionych**” dla personelu OTUA w Ostrołęce. Metodą prowadzenia tych oddziaływań terapeutycznych są zajęcia warsztatowo – treningowe i superwizyjne. Metoda ta jest nowym podejściem do pracy z osobami uzależnionymi, które w całym procesie kształtowania swojej osobowości, zanim jeszcze uzależnią się, wykazują nasilone tendencje do braku kontroli swoich zachowań i emocji, co jeszcze bardziej nasila się w wyniku trwającego uzależnienia. Prowadzone zajęcia mają na celu wzmocnienie samokontroli, co daje dobre rezultaty w utrzymaniu abstynencji i zmianie osobowości pacjentów.

W trakcie 2018 roku Prezydent Miasta dofinansował projekt Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce, tj. „Program reintegracji społeczno - zawodowej osób z problemem uzależnienia od alkoholu ze szczególnym uwzględnieniem osób bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej”

realizowany przez Klub Integracji Społecznej „Progres”, (funkcjonujący w strukturach organizacyjnych MOPR), który skierowany jest do mieszkańców miasta Ostrołęki zagrożonych, bądź dotkniętych problemem uzależnień i przemocy w rodzinie. Liczba uczestników – **14 osób**.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych składa się z 11 osób. W 2018 roku Komisja odbyła 18 posiedzeń. Do zadań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szczególności należy:

- 1) opiniowanie wniosków dotyczących wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 2) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- 3) inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- 4) dokonywanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń,
- 5) przygotowanie projektu gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

W 2018 roku Komisja wydała 97 opinii pozytywnych dotyczących zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałą Rady Miasta.

W placówkach ze sprzedażą i podawaniem napojów alkoholowych przeprowadzane są systematyczne kontrole. Przedmiotem kontroli jest przestrzeganie zasad sprzedaży napojów alkoholowych, określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a w szczególności przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym oraz przestrzeganie nakazu zamieszczania w miejscach sprzedaży informacji o szkodliwości spożywania alkoholu. W 2018 roku w punktach ze sprzedażą i podawaniem napojów alkoholowych Zespół ds. kontroli Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadził 19 kontroli.

W 2018 r. do Komisji wpłynęły 73 wnioski o objęcie leczeniem odwykowym z czego:

- 38 - od rodzin,
- 20 - z Komendy Miejskiej Policji,
- 5 - z Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie,
- 2 - z Domu Pomocy Społecznej,

1 - z Sądu,

7 - od Grupy Roboczej z OIK.

Wśród zgłoszonych było: 11 osób pracujących, 7 osób podejmujących pracę dorywczą, 39 osób bezrobotnych, 9 emerytów i rencistów, 7 osób – brak danych, 1 osoba otrzymująca zasiłek dla bezrobotnych.

Komisja podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Członkowie zespołu ds. prowadzenia rozmów interwencyjno – motywacyjnych przeprowadzają wywiad z osobami nadużywającymi alkoholu, uzależnionymi i ich rodzinami, jednocześnie badając sytuację pod względem używania przemocy wobec członków rodziny przez osobę uzależnioną. Członkowie Komisji wspierają jednostki pomocy społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy, pomagając rodzinom z problemem alkoholowym. Wobec faktu stosowania przemocy podejmowane były odpowiednie działania, m. in. członkowie Komisji brali udział w posiedzeniach Grup Roboczych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, gdzie osoby doznające przemocy otrzymywały wsparcie i pomoc psychologiczną.

Zespół do prowadzenia rozmów interwencyjno - motywacyjnych zwołał 24 posiedzenia. W trakcie spotkań Zespół prowadził rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego z osobami, w sprawie których wpłynął wniosek o objęcie leczeniem odwykowym oraz z członkami ich rodzin. Osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, kieruje się na badanie do biegłych sądowych, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego. Na ww. badanie kieruje Komisja właściwa według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy.

W celu przyspieszenia postępowania dotyczącego poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu, podpisane są, bezpośrednio przez Miasto Ostrołęka reprezentowane przez Prezydenta Miasta Ostrołęki, umowy z biegłymi sądowymi w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. W przypadku stwierdzenia przejawów uzależnienia od alkoholu, przewodniczący komisji składa wniosek do sądu o zobowiązanie osoby do podjęcia leczenia odwykowego. W 2018 roku Komisja złożyła do Sądu 35 wniosków, w tym 31 wniosków, które dotyczyły spraw z 2017 roku. Członkowie Zespołu brali udział

w sprawach rozpatrywanych przez Sąd, który rozpatrywał również sprawy kierowane przez Komisję w 2017 roku.

W 2018 r. na realizację zadań publicznych zleconych w ramach konkursu ofert przekazano środki finansowe dla następujących podmiotów:

Na zadanie: **Działalność informacyjna i edukacyjna na temat zdrowotnych i społecznych skutków używania środków psychoaktywnych.**

1. Stowarzyszenie Promocji Zdrowia „Nadzieja” w Ostrołęce, ul. gen. T. Kościuszki 24/26

kwota – 18.000,00 zł

2. Polska Fundacja Zabezpieczenia Społecznego ETOS z siedzibą w Warszawie, ul. Nowy Świat 33/13, 00 – 029 Warszawa **kwota - 4.000,00 zł**

3. Stowarzyszenie Centrum Informacji Społecznej, ul. Sobótkowa 6 w Ostrołęce

kwota - 2.000,00 zł.

Razem: 24.000,00 zł

Na zadanie: **Wspieranie realizacji programów edukacyjno-profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom w środowisku dzieci, młodzieży i osób dorosłych.**

1. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Ostrołęce ul. gen. T. Kościuszki 21, 07 – 410 Ostrołęka **kwota – 23.000,00 zł**

2. Związek Harcerstwa Polskiego Komenda Hufca w Ostrołęce Plac gen. J. Bema 11

kwota – 10.000,00 zł

3. Stowarzyszenie Promocji Zdrowia „Nadzieja” w Ostrołęce, ul. gen. T. Kościuszki 24/26

kwota – 12.000,00 zł

4. Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Pomocna Dłoń” ul. Mazowiecka 2, lok.12, 07 - 410 Ostrołęka **kwota – 2.300,00 zł**

5. Ostrołęckie Stowarzyszenie Promocji Zdrowia i Trzeźwości „Arkadia” 07 - 410 Ostrołęka, ul. gen. A. E. Fieldorfa „Nila” 15 **kwota - 12.600,00 zł**

6. Ostrołęckie Stowarzyszenie Promocji Zdrowia i Trzeźwości „Arkadia” 07 - 410 Ostrołęka, ul. gen. A. E. Fieldorfa „Nila” 15 **kwota - 15.400,00 zł**

7. Fundacja Homo Homini im. Karola de Foucauld, ul. Ks. Popiełuszki 43, 30-898 Kraków

kwota - 10.000,00 zł

8. Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych przy Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Ostrołęce „Dajmy im radość”, ul. gen. Traugutta 9, 07 – 410 Ostrołęka

kwota – 3.000,00 zł

9. Centrum Edukacji Medialnej SPESMEDIAGROUP w Łomży, Oddział w Ostrołęce
ul. W. Gomułckiego 1A **kwota - 5.000,00 zł**

10. Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom „Nadzieja” ul. Zawadzka 55, 18 – 400 Łomża
kwota – 6.700 zł

Razem: 100.000,00 zł

Na zadanie: **Przeciwdziałanie i zapobieganie zjawiskom patologicznym poprzez realizację programów pt. „Bezpieczne wakacje w mieście i plenerze” skierowanych do dzieci i młodzieży w okresie letnim.**

1. Związek Harcerstwa Polskiego Komenda Hufca w Ostrołęce Plac gen. J. Bema 11

kwota – 10.000,00 zł

2. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Ostrołęce ul. gen. T. Kościuszki 21

kwota - 13.000,00 zł

3. Caritas Diecezji Łomżyńskiej, ul. Rybaki 1, 18 – 400 Łomża

kwota – 14.000,00 zł

4. Parafia Rzymskokatolicka p. w. Nawiedzenia NMP w Ostrołęce, ul. Szwedzka 2

kwota - 12.000,00 zł

5. Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy 07-410 Ostrołęka, ul. gen. T. Kościuszki 24/26

kwota – 12.000,00 zł,

6. Okręg Mazowiecki Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej 02 - 605 Warszawa

ul. Ursynowska 36/38 **kwota – 26.000,00 zł**

7. Uczniowski Klub Sportowy „Narew”, ul. Papiernicza 1, w Ostrołęce **kwota 3.000,00 zł.**

Razem: 90.000,00 zł

Łącznie na dotacje przekazano 214.000,00 zł

Pozostałe środki bieżące, w kwocie 259.005,71 zł wydatkowano na:

w § 4170

Plan: 205.000,00

Wykonanie: 129.696,51

Pozostało: 75.303,49

- wynagrodzenia MKRPA	- 71.599,00
- wynagrodzenie biegłych sądowych	- 13.200,00
- współorganizacja spotkań profilaktycznych dla młodzieży	- 3.000,00

- wynagrodzenie terapeuty uzależnień - 38.977,51
- szkolenie dla osób działających w obszarze profilaktyki - 2.920,00

Łączna kwota: 129.696,51

w § 4210

Plan: 102.900,00

Wykonanie: 37.090,85

Pozostało: 65.809,15

- zakup materiałów dot. kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” - 6.556,45
- współorganizacja spotkań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży - 2.032,24
- zakup doposażenia dla Ośrodka Leczenia Uzależnień w Przasnyszu - 1.999,92
- zakup doposażenia dla Ośrodka Leczenia Uzależnień w Łomży - 2.999,99
- zakup art. spożywczych dla uczestników pielgrzymki trzeźwościowej - 452,81
- zakup materiałów edukacyjnych (ulotek, broszur) - 3.827,50
- zakup materiałów i wyposażenia dla MKRPA - 9.302,36
- zakup papieru do „Informatora” - 93,26
- zakup materiałów i wyposażenia do akcji „Narkotyki, nie tędy droga” - 500,00
- zakup materiałów na spotkanie trzeźwościowe „Bractwa Trzeźwości” - 559,27
- zakup art. spożywczych na spotkanie „Krucjata Wyzwolenia Człowieka” - 1.277,41
- zakup art. spożywczych do akcji propagującej życie bez używek w SP Nr 1 „Nie zmarnuj swojego życia” dla uczniów kl. VII-VIII ostrołęckich szkół - 499,27
- zakup materiałów i wyposażenia w akcji propagującej, życie wolne od uzależnień (w tym alkoholu, narkotyków i nikotyny) poprzez edukację dzieci i ich rodziców w przedszkolach miejskich - 6.990,37

Łączna kwota: 37.090,85

w § 4300

Plan: 219.606,00

Wykonanie: 73.369,87

Pozostało: 146.236,13

- współorganizacja spotkań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży - 9.885,92
- współorganizacja imprez propagujących życie w trzeźwości - 15.137,25
- dofinansowanie superwizji klinicznej dla pracowników OTU w Ostrołęce - 3.600,00
- dofinansowanie szkolenia „Trening wzmacniania samokontroli u pacjentów uzależnionych dla pracowników OTU w Ostrołęce - 1.200,00
- dofinansowanie szkoleń dla członków MKRPA - 1.849,00

- współorganizacja ferii w mieście dla dzieci i młodzieży - 7.848,96
- zakup materiałów i montaż wykładziny w siedzibie MKRPA - 1.494,30
- organizacja dwóch spotkań profilaktycznych dla młodzieży – film „Najlepszy” - 1.598,00
- koszty przesyłki materiałów edukacyjnych - 19,44
- współorganizacja spotkań trzeźwościowych dla dorosłych pn. „Strefa Mocy” - 10.750,00
- dofinansowanie szkolenia osoby zajmującej się profilaktyką - 1.000,00
- zakup spektaklu profilaktycznego dla dzieci z PM Nr 10 i PM Nr 18 - 1.080,00
- szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych - 3.900,00
- dofinansowanie zakwaterowania policjanta z Wydziału Prewencji w Płocku szkolącego policjantów z Ostrołęki, którzy są kierowani do patroli pieszych w miejsca spożywania alkoholu w miejscach niedozwolonych, zakłócenia porządku publicznego, jak również miejsca, gdzie gromadzi się młodzież 2.517,00
- koncert profilaktyczny w ramach akcji propagującej życie bez używek w SP Nr 1 „Nie zmarnuj swojego życia” dla uczniów kl. VII-VIII ostrołęckich szkół - 2.000,00
- finansowanie programu profilaktycznego dla młodzieży, rodziców i rady pedagogicznej pt. „ARCHIPELAG SKARBÓW” w SP Nr 6 - 5.490,00
- dofinansowanie warsztatów profilaktycznych, pt. „Warsztaty dla Taty” - 3.000,00
- współorganizacja OFFA „Filmowe Zwierciadła 2018” - 1.000,00

Łączna kwota: 73.369,87

w § 4610

Plan: 13.843,00 Wykonanie: 11.860,00 Pozostało: 1.983,00

- opłata od wniosku do sądu i za opinie biegłych - **11.860,00**

w § 4700

Plan: 11.500,00 Wykonanie: 853,20 Pozostało: 10.646,80

- szkolenia pracowników - **853,20**

w § 4110

Plan: 8.000,00 Wykonanie: 6.040,28 Pozostało: 1.959,72

- składki na ubezpieczenie społeczne - **6.040,28**

w § 4430

Plan: 95,00 Wykonanie: 95,00 Pozostało: 0,00

- różne opłaty i składki - **95,00**

OGÓŁEM: 259.005,71 zł + dotacje 214.000,00 = 473.005,71 zł.

Na zadania z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom dwie jednostki miejskie otrzymały środki finansowe w wysokości:

1. Zespół Placówek Wsparcia Dziennego - świetlice przy ul. gen. Józefa Hallera 13, Pl. Dworcowym 4, ul. gen. Z. Padlewskiego 51 B – **380.100,00 zł.**
3. Ośrodek Interwencji Kryzysowej poprzez prowadzenie działalności na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, w tym zapewnienie schronienia - **140.000,00 zł.**

Z analizy wskaźników wynika, że realizacja celów ustalonych przez Miasto Ostrołęka na 2018 rok w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, przedstawia się następująco:

1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Wskaźniki osiągnięcia celu nr 1:

- liczba pracowników lecznictwa odwykowego, którzy podnieśli swoje kwalifikacje – 10 osób,
- liczba grup samopomocowych działających na terenie m. Ostrołęki – 11 grup,
- liczba osób, które ukończyły leczenie odwykowe w 2018 r. (mieszkańcy miasta) – 26 osób.

2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Wskaźniki osiągnięcia celu nr 2:

- liczba rodzin z problemem alkoholowym objętych pomocą – 251,
- liczba specjalistów pracujących z osobami z rodzin z problemem uzależnienia i przemocy – 23 osoby,
- liczba placówek wsparcia dziennego funkcjonujących na terenie Ostrołęki – 7,
- liczba grup wsparcia funkcjonujących na terenie Ostrołęki – 12,
- liczba dzieci uczęszczających na zajęcia do placówek wsparcia dziennego – 193 dzieci,
- liczba osób objętych specjalistyczną pomocą z powodu przemocy domowej – 128 osób.

3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Wskaźniki osiągnięcia celu nr 3:

- liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w programach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych - 4.257 uczniów,
 - liczba dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologią, w tym alkoholizmem biorąca udział w różnych formach wypoczynku letniego – 387 osób,
 - liczba młodzieży biorąca udział w profilaktyce alkoholowego zespołu płodowego kobiet w ciąży FAS – 88 uczniów,
 - liczba i rodzaj kampanii z zakresu uzależnień, w których uczestniczy samorząd- 1 kampania,
 - liczba osób uczestniczących w kursach i szkoleniach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy - 46 osób,
 - liczba sprzedawców uczestniczących w szkoleniach z zakresu przestrzegania zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nieuprawnionym - 50 osób,
 - liczba programów realizowanych na rzecz dorosłych z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień – 10 programów.
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Wskaźniki osiągnięcia celu nr 4:

- liczba podmiotów uprawnionych realizujących zadania określone w niniejszym programie, w formie zlecenia, na podstawie otwartego konkursu ofert - 16 podmiotów,
 - liczba umów podpisanych z podmiotami uprawnionymi realizującymi zadania określone w niniejszym programie, w formie zlecenia, na podstawie otwartego konkursu ofert - 20 umów.
- 5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

Wskaźniki osiągnięcia celu nr 5:

- liczba interwencji powodujących cofnięcie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w związku z naruszeniem przepisów prawa - 0 interwencji,
 - liczba punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych - 154 punkty,
 - liczba kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych - 69 kontroli.
- 6) Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i dofinansowanie centrów integracji społecznej.

Wskaźniki osiągnięcia celu nr 6:

- liczba osób uzależnionych od alkoholu, biorących udział w zajęciach reintegracji społecznej i zawodowej - 14 osób,
- liczba członków rodzin osób uzależnionych od alkoholu, biorących udział w zajęciach reintegracji społecznej i zawodowej - 0 osób,
- liczba osób bezdomnych uzależnionych od alkoholu, biorących udział w zajęciach reintegracji społecznej i zawodowej realizujących program wychodzenia z bezdomności - 14 osób.

Podsumowanie

Na podstawie informacji z części dotyczącej wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych można sformułować następujące wnioski:

1. Należy ściśle współpracować z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie m. in. przestrzegania zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
2. Kontynuować współpracę z Komisją, Strażą Miejską oraz Komendą Miejską Policji w zakresie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

W zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz realizacji zadań profilaktycznych:

1. Wspierać działania Zespołu Placówek Wsparcia Dziennego, który realizuje zadania z zakresu wspierania rodziny, w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dzieci ze środowisk zagrożonych patologią i wykluczeniem społecznym.
2. Wspierać, w tym finansowo różnorodne formy pracy z dziećmi i młodzieżą w placówkach oświatowych, promujące życie wolne od uzależnień.
3. Współpracować z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, działającymi w obszarze profilaktyki przeciwdziałania uzależnieniom, w celu ukazania dzieciom, młodzieży i osobom dorosłym wartości życia, które nie jest niszczone przez substancje psychoaktywne.